

INFORME 31/2015

GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, SAU (GISA) EXERCICI 2011

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 31/2015

GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, SAU (GISA) EXERCICI 2011

Edició: febrer de 2016

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

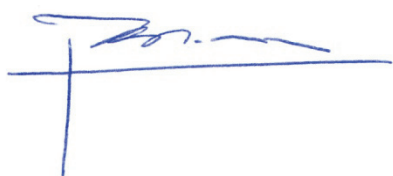
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 15 de desembre del 2015, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, Sra. Emma Balseiro Carreiras i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent la síndica Sra. Emma Balseiro Carreiras, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe 31/2015, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercici 2011.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 2 de febrer de 2016

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	8
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INFORME	9
1.1.1. Origen, objecte i finalitat	9
1.1.2. Metodologia	9
1.2. ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Objecte social	10
1.2.2. Òrgans de govern	11
1.2.3. Control financer	12
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	12
2.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	12
2.1.1. Comptes anuals	12
2.1.2. Resultat de la fiscalització economicofinancera.....	19
2.2. LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	23
2.3. CONTRACTACIÓ	24
2.3.1. Normativa aplicable	24
2.3.2. Fiscalització de les Instruccions internes de contractació.....	25
2.3.3. Activitat contractual de GISA	25
2.3.4. Mostra fiscalitzada	29
2.3.5. Resultat de la revisió dels expedients seleccionats	30
3. FETS POSTERIORs.....	40
4. SEGUIMENT D'OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORs	41
5. CONCLUSIONS, OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	45
5.1. CONCLUSIONS	45
5.2. OBSERVACIONS.....	45
5.3. RECOMANACIONS	50
6. ANNEX: MOSTRA SELECCIONADA	51
7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	57
7.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	57
7.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	81

ABREVIACIONS

GISA	Gestió d'Infraestructures, SAU
IFERCAT	Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
IIC	Instruccions internes de contractació
LCSP	Llei de contractes del sector públic
M€	Milions d'euros
REGSA	Regs de Catalunya, SA
SARHA	Subjecte a regulació harmonitzada
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
UTE	Unió temporal d'empreses

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Origen, objecte i finalitat

De conformitat amb la normativa vigent, per complir l'article 71 del Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, i d'acord amb el Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes, s'emet aquest informe de fiscalització, relatiu a l'empresa Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA),¹ corresponent a l'exercici 2011.

L'objecte de l'informe és la fiscalització de regularitat, és a dir, financera i de compliment legal. Per tant, els objectius fixats en aquest treball s'han adreçat a obtenir una raonable seguretat que la informació economicofinancera de GISA es presenta conforme als principis comptables que li són d'aplicació i que en el desenvolupament de la seva activitat economicofinancera s'ha actuat d'acord amb la legislació vigent.

L'abast temporal de la fiscalització ha estat l'exercici 2011, tot i que, quan ha estat necessari per al compliment dels objectius de l'informe, s'ha ampliat a períodes anteriors i/o posteriors.

En les conclusions de l'informe es fan constar tant les observacions que es desprenen del treball de fiscalització com les recomanacions i mesures a emprendre per millorar la gestió economicofinancera i de legalitat.

En l'apartat 4 es fa un seguiment de les observacions i recomanacions contingudes en els informes de fiscalització de la Sindicatura relatius a GISA dels exercicis 2003 i 2004 que en el període 2008-2009 no estaven resoltes, i també de les introduïdes en els informes corresponents als exercicis 2005, 2006 i 2007.²

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb els principis i normes d'auditoria del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per poder expressar les conclusions d'aquest informe.

1. Durant l'exercici 2011 l'empresa mantenia com a abreviació la denominació GISA però el Text refós dels seus Estatuts, aprovat per l'Acord de Govern del 23 de setembre del 2008, havia canviat les sigles SA per SAU (societat anònima unipersonal) en els diferents articles en què figuraven. Així, doncs, la raó social era Gestió d'Infraestructures, SAU fins a la modificació dels seus Estatuts per l'Acord de Govern GOV/20/2012, del 13 de març, en què va passar a denominar-se Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU.

2. Informes 18/2006 (exercici 2003), 1/2009 (exercici 2004), 26/2012 (exercicis 2008 i 2009), 12/2009 (exercici 2005), 30/2009 (exercici 2006) i 32/2010 (exercici 2007).

1.2. ENS FISCALITZAT

GISA és una empresa pública amb la forma jurídica de societat anònima unipersonal que es va constituir mitjançant escriptura pública el 20 de juliol de 1990, en virtut de l'autorització que atorga la disposició addicional número 29 de la Llei 9/1990, del 16 de maig. El Consell Executiu va aprovar el decret constitutiu de GISA el 3 de juliol de 1990. La societat va ser constituïda per temps indefinit.

1.2.1. Objecte social

L'objecte social de GISA vigent en el període fiscalitzat era l'aprovat per la Llei 31/2002, del 30 de desembre, de mesures fiscals i administratives, que es manté en l'article 2 del Text refós dels Estatuts socials aprovats per l'Acord de Govern del 23 de setembre del 2008, i que especifica el següent:

1. L'objecte social de l'empresa GISA és el següent:
 - a) Projectar, construir, conservar, explotar i promocionar tota mena d'infraestructures i edificacions que la Generalitat promogui o en les quals participi i els serveis que s'hi puguin instal·lar o desenvolupar.
 - b) Projectar i construir tota mena d'infraestructures i edificacions de tercers amb els quals la Generalitat n'hagi acordat la construcció.
2. Les activitats a les quals es refereix el punt 1 poden ser dutes a terme per GISA, o per terceres persones. GISA actua per encàrrec del Govern, en nom propi i per compte propi, o en nom propi i per compte de la Generalitat o de les terceres persones a què es refereix el punt 1.b, segons els termes dels encàrrecs i els mandats d'actuació.
3. Les activitats de l'objecte social de GISA es poden dur a terme totalment o parcialment per mitjà de la participació, la qual és subjecta sempre a l'estatut de l'empresa pública catalana, la Llei de patrimoni de la Generalitat, i el Reglament que la desplega, i qualsevol altra disposició que sigui aplicable pel caràcter d'empresa pública de la societat, en societats d'objecte idèntic o anàleg.

L'activitat que GISA ha de realitzar es concreta en els documents següents:

- Conveni signat amb la Generalitat de Catalunya el 2 de desembre del 2008, que regeix les relacions entre ambdues parts, i que substitueix a tots els efectes el conveni signat entre la Generalitat de Catalunya i GISA el 28 d'abril del 2000.
- Pla economicofinancer aprovat en la sessió de Govern de l'11 de maig del 2010.

1.2.2. Òrgans de govern

D'acord amb l'article 7 del Text refós dels seus Estatuts, GISA està regida i administrada per la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració. Les funcions de la Junta General es regulen en l'article 8 dels Estatuts i les del Consell d'Administració, en l'article 13.

D'acord amb l'article 11 del Text refós dels Estatuts, els membres del Consell d'Administració són nomenats per la Junta General d'Accionistes per un termini de cinc anys. El nombre de membres està fixat en un mínim de tres i un màxim de catorze.

El 31 de desembre de 2011 el Consell d'Administració de GISA era el següent:

Quadre 1. Membres del Consell d'Administració

President	Joan Lluís Quer Cumsille
Vicepresident	Pau Villòria Sistach (secretari general del Departament de Territori i Sostenibilitat)
Representants de la Generalitat de Catalunya	Germà Gordó Aubarell (secretari del Govern)
	M. Àngels Barbarà Fondevila (secretària general del Departament de Governació i Relacions Institucionals)
	Georgina Arderiu Munill (secretària general del Departament d'Economia i Coneixement)
	Ma. Jesús Mier Albert (secretària general del Departament d'Ensenyament)
	Roser Fernández Alegre (secretària general del Departament de Salut)
	Xavier Gibert Espier (secretari general del Departament d'Interior)
	Francesc Damià Calvet Valera (secretari de Territori i Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat)
	M. Dolors Rusinés Bonet (secretària general del Departament de Benestar Social i Família)
	Jaume Erruz Seall (secretari general del Departament de Justícia)
Secretari no conseller	Josep Lluís Garcia Ramírez (cap de l'Assessoria Jurídica del Departament d'Economia i Coneixement)
	Francesc Segura i Roda

Font: Elaboració pròpia.

L'any 2011, mitjançant el Decret 84/2011, del 4 de gener, de reestructuració del Departament d'Economia i Coneixement, es va establir l'adscripció de GISA al departament esmentat.

El 9 de febrer del 2011 la Junta General d'Accionistes va nomenar els nous consellers de la societat, proposats per l'Acord de Govern del 8 de febrer del 2011. En el marc de les

restriccions pressupostàries, es van reduir els directors generals de la societat de quatre a un.

El 10 de febrer del 2011 el nou Consell d'Administració va acordar nomenar president de GISA Joan Lluís Quer i Cumsille (JLQ), qui el 18 de febrer de 2011 va cessar dels càrrecs que tenia en diverses empreses privades d'objectes socials relacionats amb el de GISA. Aquests cessaments es van elevar a públic mitjançant escriptures el 28 de febrer i el 25 de març del 2011, i es van inscriure en el Registre Mercantil entre el 25 de març i el 14 d'octubre de 2011.

Per tant, durant el període comprès entre el 10 de febrer i el 25 de març del 2011, podria existir la causa d'incompatibilitat de l'article 12.1.c de la Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, i la de l'article 3 de la Llei 13/2005, d'incompatibilitats dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya, en què també es preveu que aquest fet podria ser constitutiu d'una infracció greu. La competència per iniciar l'expedient sancionador, si escau, correspon al conseller o la consellera competent en matèria de funció pública (vegeu l'apartat 2.3.5.1).

1.2.3. Control financer

Els comptes anuals de GISA de l'exercici 2011 han estat auditats per KPMG Auditores, SL, que n'ha emès un informe favorable sense excepcions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

En els apartats següents es presenten els estats que integren els comptes anuals de GISA de l'exercici 2011 i les observacions que resulten de la fiscalització economicofinancera.

2.1.1. Comptes anuals

A continuació es mostren el Balanç de situació, el Compte de pèrdues i guanys, l'Estat de canvis en el patrimoni net i l'Estat de fluxos d'efectiu que GISA ha presentat amb els comptes anuals de l'exercici 2011.

2.1.1.1. Balanç de situació

En aquest apartat es presenta el Balanç de situació corresponent al 31 de desembre del 2011 i del 2010.

Quadre 2. Balanç al tancament dels exercicis 2010 i 2011 – Actiu

ACTIU	2011	2010	Variació (%)
ACTIU NO CORRENT	192.552.295	229.927.236	(16,3)
Immobilitzat intangible	252.807	258.389	(2,2)
Aplicacions informàtiques	140.807	258.389	(45,5)
Altres immobilitzat intangible	112.000	-	-
Immobilitzat material	25.475.569	26.589.853	(4,2)
Terrenys i construccions	15.246.401	15.397.279	(1,0)
Instal·lacions tècniques i altres immobilitzat material	10.229.168	11.192.574	(8,6)
Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini	166.772.401	203.027.476	(17,9)
Instruments de patrimoni	110.405.924	110.405.924	-
Altres actius financers	56.366.477	92.621.552	(39,1)
Inversions financeres a llarg termini	51.518	51.518	-
Altres actius financers	51.518	51.518	-
ACTIU CORRENT	765.768.204	226.225.571	238,5
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	762.136.446	223.119.864	241,6
Clients per vendes i prestacions de serveis	74.026.854	71.016.963	4,2
Deutors diversos	687.974.540	151.703.276	353,5
Personal	985	425	131,8
Actius per impost corrent	134.067	125.398	6,9
Altres crèdits amb les administracions públiques	-	273.802	(100,0)
Inversions financeres a curt termini	449.022	189.144	137,4
Crèdits a tercers	449.022	189.144	137,4
Periodificacions a curt termini	3.147.686	2.851.557	10,4
Efectiu i altres actius líquids equivalents	35.050	65.006	(46,1)
Tresoreria	35.050	54.088	(35,2)
Altres actius líquids equivalents	-	10.918	(100,0)
TOTAL ACTIU	958.320.499	456.152.807	110,1

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Quadre 3. Balanç al tancament dels exercicis 2010 i 2011 – Patrimoni net i passiu

PATRIMONI NET I PASSIU	2011	2010	Variació (%)
PATRIMONI NET	113.880.681	120.701.610	(5,7)
FONS PROPIS	113.809.281	120.624.498	(5,6)
Capital	116.425.480	116.425.480	-
Capital escripturat	116.425.480	116.425.480	-
Reserves	6.805.313	6.783.415	0,3
Legal i estatutàries	1.407.222	1.385.324	1,6
Altres reserves	5.398.091	5.398.091	-
Resultats d'exercicis anteriors	(2.606.295)	(2.803.373)	(7,0)
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(2.606.295)	(2.803.373)	(7,0)
Resultat de l'exercici	(6.815.217)	218.976	*
SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	71.400	77.112	(7,4)
PASSIU NO CORRENT	93.969.033	136.667.883	(31,2)
Deutes a llarg termini	93.938.433	136.634.835	(31,2)
Altres passius financers	93.938.433	136.634.835	(31,2)
Passius per impost diferit	30.600	33.048	(7,4)
PASSIU CORRENT	750.470.785	198.783.314	277,5
Provisions a curt termini	992.063	197.997	401,0
Deutes a curt termini	96.925.003	64.182.041	51,0
Altres passius financers	96.925.003	64.182.041	51,0
Creditors comercials i altres comptes a pagar	652.553.719	134.403.276	385,5
Proveïdors	646.987.232	126.884.769	409,9
Creditors diversos	3.819.117	6.569.147	(41,9)
Personal (remuneracions pendents de pagament)	569.457	12.227	*
Altres deutes amb les administracions públiques	1.177.913	937.133	25,7
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	958.320.499	456.152.807	110,1

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatge superior a 999,9% en valor absolut.

De l'actiu del Balanç corresponent al 31 de desembre del 2011 destaca el saldo de l'epígraf Deutors comercials i altres comptes a cobrar i el seu increment respecte a l'exercici 2010 i, dins d'ell, l'epígraf Deutors diversos, que recull el saldo deutor amb la Generalitat de Catalunya per la construcció d'obres. L'increment de 536,27 M€ és degut, principalment, al reconeixement, el 31 de desembre del 2011, de drets i obligacions per 417,37 M€, que corresponen a projectes acabats o posats en servei totalment o parcialment, la recepció dels quals estava pendent de formalització en aquesta data, i el pagament dels quals es portarà a terme una vegada recepcionats (mètode alemany). Aquest reconeixement ha suposat, també, un increment pel mateix import en l'epígraf de passiu Creditors comercials i altres comptes a pagar, tal com es comenta en l'apartat 2.1.2.1 d'aquest informe.

En l'actiu, el saldo d'Instruments de patrimoni d'empreses del grup i associades a llarg termini correspon a la participació de GISA en el capital de Tabasa, Infraestructures i Serveis de Mobilitat, SA per 69,12 M€, un 19,7%, i en el capital de Túnel del Cadí, SAC per 41,29 M€, un 39,1%. L'epígraf Altres actius financers recull l'import pendent de cobrar de Tabasa corresponent als contractes formalitzats per GISA per a la construcció i conservació de l'eix Vic-Olot (C-37). El 31 de desembre del 2011 el deute de Tabasa ascendia a 89,80 M€, dels quals 55,26 M€ eren a llarg termini.

En els epígrafs Deutes a llarg termini i a curt termini s'hi registra, entre altres, l'import de les certificacions finançades pels constructors d'obres, d'acord amb les condicions particulars que estableixen els contractes de crèdit formalitzats amb ells, els quals consideren la possibilitat de cedir o endossar aquestes quantitats a entitats financeres. El 31 de desembre del 2011 l'import d'aquest deute era de 93,94 M€ a llarg termini i de 96,82 M€ a curt termini. Els tipus d'interès sobre el qual es calculen els interessos meritats per aquests crèdits eren de l'euríbor més un diferencial. La seva liquidació coincideix amb el trimestre natural.

2.1.1.2. *Compte de pèrdues i guanys*

En aquest apartat es presenta el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2011 i també el corresponent a l'exercici 2010 als efectes comparatius.

Quadre 4. Compte de pèrdues i guanys. Exercicis 2010 i 2011

Concepte	2011	2010	Variació (%)
OPERACIONS CONTINUADES			
Import net de la xifra de negocis	85.817.935	141.557.230	(39,4)
Prestació de serveis	85.817.935	141.557.230	(39,4)
Aprovisionaments	(64.615.478)	(107.489.444)	(39,9)
Treballs realitzats per altres empreses	(64.615.478)	(107.489.444)	(39,9)
Altres ingressos d'explotació	845.644	849.075	(0,4)
Ingressos accessoris i altres ingressos de gestió corrent	845.644	840.173	0,7
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	-	8.902	(100,0)
Despeses de personal	(16.645.689)	(16.424.603)	1,3
Sous i salaris i assimilats	(13.813.262)	(13.277.637)	4,0
Càrregues socials	(2.832.427)	(3.146.966)	(10,0)
Altres despeses d'explotació	(10.839.189)	(16.016.226)	(32,3)
Serveis exteriors	(10.488.401)	(16.060.402)	(34,7)
Tributs	(256.053)	(75.004)	241,4
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	(94.735)	119.180	(179,5)
Amortització de l'immobilitzat	(1.383.223)	(1.778.488)	(22,2)
Imputació de subvencions d'immobilitzat financer i altres	8.160	12.240	(33,3)
Deteriorament i resultat per vendes de l'immobilitzat	(12.709)	(1.495)	750,1
Resultats per alienació i altres	(12.709)	(1.495)	750,1
Altres resultats d'explotació	(39.508)	(544.725)	(92,7)
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	(6.864.057)	163.564	*
Ingressos financers	48.840	55.412	(11,9)
De valors negociables i altres instruments financers	48.840	55.412	(11,9)
RESULTAT FINANCER	48.840	55.412	(11,9)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	(6.815.217)	218.976	*
Impost sobre beneficis	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTIN.	(6.815.217)	218.976	*
OPERACIONS INTERROMPUDES	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	(6.815.217)	218.976	*

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatge superior a 999,9% en valor absolut.

Les principals magnituds del Compte de pèrdues i guanys de GISA es concentren en els epígrafs Import net de la xifra de negocis i en Despesa per aprovisionaments, dels quals resulta el marge d'explotació. L'epígraf Import net de la xifra de negocis inclou els imports facturats als contractistes adjudicatariis de les obres, 85,82 M€, mentre que Despesa per aprovisionaments respon als serveis que GISA subcontracta a tercers, bàsicament pels treballs de direcció d'obra, d'assistència tècnica, de geotècnia, de control de qualitat i de projectes, 64,62 M€. L'evolució d'ambdós epígrafs posa de manifest una disminució significativa de l'activitat de GISA en l'exercici 2011.

D'altra banda, l'epígraf Despeses de personal inclou indemnitzacions per 1,57 M€, dels quals 0,75 M€ corresponen a l'acomiadament individual de vint treballadors i 0,82 M€, a un expedient de regulació d'ocupació de quaranta-cinc treballadors, tal com es comenta en l'apartat 2.1.2.5.

2.1.1.3. *Estat de canvis en el patrimoni net*

En aquest apartat es mostra l'Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2010 i del 2011 presentats per GISA.

Quadre 5. Estat d'ingressos i despeses reconeguts. Exercicis 2010 i 2011

Concepte	Exercici 2011	Exercici 2010	Variació (%)
Resultat del Compte de pèrdues i guanys	(6.815.217)	218.976	*
Total ingressos i despeses imputats directament en el patrimoni net	-	85.680	(100,0)
Subvencions, donacions i llegats rebuts	-	122.400	(100,0)
Efecte impositiu	-	(36.720)	(100,0)
Total transferències al compte de pèrdues i guanys	(5.712)	(8.568)	(33,3)
Subvencions, donacions i llegats rebuts	(8.160)	(12.240)	(33,3)
Efecte impositiu	2.448	3.672	(33,3)
Total ingressos i despeses reconeguts	(6.820.929)	296.088	*

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatge superior a 999,9% en valor absolut.

Quadre 6. Estat total de canvis en el patrimoni net

Concepte	Capital escripturat	Reserves	Resultats d'exercicis anterioris	Resultat de l'exercici	Subvencions, donacions i llegats rebuts	Total
Saldo, final de l'any 2009	116.425.480	6.808.486	(3.355.301)	613.253	-	120.491.918
Ajustos per canvis de criteri i errors	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat, inici de l'any 2010	116.425.480	6.808.486	(3.355.301)	613.253	-	120.491.918
Total ingressos i despeses recon.	-	-	-	218.976	77.112	296.088
Altres variacions de patrimoni net	-	(86.396)	-	-	-	(86.396)
Aplicació del resultat de l'exerc. 2009	-	61.325	551.928	(613.253)	-	-
Saldo final de l'exercici 2010	116.425.480	6.783.415	(2.803.373)	218.976	77.112	120.701.610
Total ingressos i despeses recon.	-	-	-	(6.815.217)	(5.712)	(6.820.929)
Altres variacions de patrimoni net	-	-	-	-	-	-
Aplicació del resultat de l'exerc. 2010	-	21.898	197.078	(218.976)	-	-
Saldo final de l'exercici 2011	116.425.480	6.805.313	(2.606.295)	(6.815.217)	71.400	113.880.681

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Durant l'exercici 2011 les variacions en el patrimoni net de GISA van ser el resultat negatiu de l'exercici, de 6,82 M€, la imputació al resultat de l'exercici, de 5.712 €, corresponents a una subvenció rebuda el 2010 de l'Institut Català d'Energia (ICAEN) per a la realització

d'inversions associades a l'estalvi energètic del seu edifici, i la distribució de resultats de l'exercici 2010, de 0,22 M€.

2.1.1.4. *Estat de fluxos d'efectiu*

En aquest apartat es detalla l'Estat de fluxos d'efectiu dels exercicis 2010 i 2011 presentat per GISA.

Quadre 7. Estat de fluxos d'efectiu. Exercicis 2010 i 2011

Concepte	Exercici 2011	Exercici 2010	Variació (%)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ			
Resultat de l'exercici	(6.815.217)	218.976	*
Ajustaments al resultat	1.338.932	1.710.836	(21,7)
Amortització de l'immobilitzat	1.383.223	1.778.488	(22,2)
Imputació de subvencions	(8.160)	(12.240)	(33,3)
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat	12.709	-	*
Ingressos financers	(48.840)	(55.412)	(11,9)
Canvis en el capital corrent	15.625.745	91.747.465	(83,0)
Deutors i altres comptes a cobrar	(502.761.507)	86.709.516	(679,8)
Altres actius corrents	(556.007)	(2.881.657)	(80,7)
Creditors i altres comptes a pagar	518.150.443	9.525.722	*
Altres passius corrents	792.816	(1.606.116)	(149,4)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	48.840	55.412	(11,9)
Cobrament d'interessos	48.840	55.412	(11,9)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	10.198.300	93.732.689	(89,1)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
Pagament per inversions	(276.066)	(2.861.658)	(90,4)
Immobilitzat intangible	(186.199)	(1.292)	*
Immobilitzat material	(89.867)	(2.859.401)	(96,9)
Altres actius financers	-	(965)	(100,0)
Cobraments per desinversions	-	719	(100,0)
Altres actius financers	-	719	(100,0)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(276.066)	(2.860.939)	(90,4)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT			
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	-	36.004	(100,0)
Adquisició d'instruments de patrimoni	-	(86.396)	(100,0)
Subvencions, donacions i llegats rebuts	-	122.400	(100,0)
Cobraments i pagaments per instruments de passius financers	(9.952.190)	(93.828.049)	(89,4)
Emissió	69.261.766	37.025.186	87,1
Altres deutes	69.261.766	37.025.186	87,1
Devolució i amortització	(79.213.956)	(130.853.235)	(39,5)
Altres deutes	(79.213.956)	(130.853.235)	(39,5)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(9.952.190)	(93.792.045)	(89,4)
AUGMENT NET DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	(29.956)	(2.920.295)	(99,0)
Efectiu o equivalents a l'inici de l'exercici	65.006	2.985.301	(97,8)
Efectiu o equivalents al final de l'exercici	35.050	65.006	(46,1)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatges superiors a 999,9% en valor absolut.

Durant l'exercici 2011 l'efectiu de la societat va disminuir en 29.956 € perquè els fluxos obtinguts en les seves activitats d'explotació van ser insuficients per compensar l'evolució dels fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió i de finançament. En relació amb l'exercici 2010 els fluxos van disminuir significativament per la disminució de l'activitat de GISA.

2.1.2. Resultat de la fiscalització economicofinancera

De la fiscalització economicofinancera cal destacar els aspectes que es detallen en els apartats següents.

2.1.2.1. Deutors per obres en curs

El saldo Deutors diversos del Balanç, 687,97 M€, conté el saldo dels deutors per construcció d'obres de 648,32 M€.

Aquest saldo de deutors per construcció d'obres comprèn el cost dels projectes i de les obres en curs i/o acabades realitzades per compte de la Generalitat de Catalunya, que ha de ser satisfet per la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Pla economicofinancer.

Tal com consta en la Memòria, a més a més existeixen obres en curs els contractes de construcció de les quals estableixen que el seu pagament es portarà a terme una vegada recepcionades. L'adjudicatari fa una certificació al final de l'obra en comptes de fer certificacions parcials i mensuals al llarg de la seva execució. Mensualment l'empresa contractista fa les anomenades relacions valorades de l'obra executada, que és el document de control de l'execució de l'obra i que serveix a GISA per facturar a l'empresa adjudicatària en concepte de direcció d'obra. Aquestes relacions valorades inclouen els costos valorats de l'obra a una data i la despesa financera associada. Les condicions contractuals que regulen la liquidació i el pagament estableixen que, en cas de resolució del contracte per part de GISA o per part del contractista, es farà una liquidació sumària de les obres realitzades i serà satisfet al contractista el pagament del treball realitzat pendent de certificar que es consideri aprofitable.

A 31 de desembre del 2011 la societat té comptabilitzats drets i obligacions per 417,37 M€ corresponents als projectes acabats o posats en servei totalment o parcialment, la recepció dels quals estava pendent de formalització. Pel que fa a la resta d'obres en construcció, la societat només reconeix dins l'epígraf Deutors per construcció d'obres el cost de redacció del projecte. El 31 de desembre del 2011, i d'acord amb la informació facilitada per GISA, l'import de les relacions valorades de les obres en construcció no posades en servei va ser de 483,54 M€, segons el detall següent:

Quadre 8. Detall de l'import d'obra en construcció pendent d'activar

Clau de l'obra	Data de recepció	Situació el 31.12.2011	Import valorat pendent d'activar el 31.12.2011
AB-01055-M2	31.01.2013	En execució	33.948.447
AT-00164-M1		En execució	8.592.833
MB-03141.1	28.03.2013	En execució	41.493.611
NB-03114.1-A1-M1		En execució	15.414.439
NL-04151.1-M1I	31.01.2013	En execució	26.984.324
TF-02676.2-M3		En execució	105.103.757
TF-03474.1R-M5		En execució	207.426.082
TM-04335-M3	31.01.2013	En execució	31.485.147
TM-04341.R-M3	28.02.2013	En execució	13.093.844
VL-02137.1-M0		Contractada	0
Total			483.542.484

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La Sindicatura considera que, ateses les condicions contractuals que regulen la liquidació i el pagament en cas que es resolgui el contracte i que estableixen la transferència del risc a GISA des de l'inici del contracte, els comptes anuals han de recollir l'import de les obres en curs, d'acord amb el principi de meritació i la norma de valoració novena del Pla general de comptabilitat. Aquest import ha d'incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i, paral·lelament, el saldo de Proveïdors del passiu del Balanç. GISA ha informat que en l'exercici 2012 es van comptabilitzar totes les relacions valorades.

2.1.2.2. Despeses per refacturació de costos d'Infraestructures Ferroviàries de Catalunya

GISA actua en condició de mandatari d'Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) per a l'adjudicació de les obres dels trams de la línia 9 del metro de Barcelona que li han estat encomanats. També presta els serveis tècnics i les actuacions complementàries que li són pròpies, d'acord amb el conveni signat entre ambdues entitats el 29 de desembre del 2004 i modificat el 24 de desembre del 2009.

GISA computa com a ingrés propi, i factura al contractista adjudicatari, un percentatge del 6% o del 3% de l'import corresponent a l'obra realment executada més la revisió de preus, en funció que es tracti de contractes d'execució d'obres o de concessió d'obra pública.

Contra aquests ingressos, GISA aplica el total dels corresponents costos de funcionament, incloent-hi tots els necessaris per portar a bon terme la gestió de l'encàrrec.

Per la seva banda, IFERCAT es fa càrrec del pagament directe de les obres de construcció de la línia 9.

En conseqüència, per tal de restablir de forma adequada l'equilibri econòmic entre ambdues entitats, la clàusula vuitena del conveni esmentat preveu que GISA compensarà amb caràcter anual IFERCAT amb una quantia equivalent als costos directament associats a les activitats d'IFERCAT relacionades amb el projecte de la línia 9.

Els imports facturats estan suportats per un informe en el qual una consultora externa defineix la metodologia del càlcul de la compensació de costos entre IFERCAT i GISA, detalla les despeses base del càlcul i els percentatges a aplicar, sosté el caràcter de mercat de la valoració efectuada i considera que aquesta compensació s'ha de donar mentre no s'iniciï l'explotació de la línia 9 del metro de Barcelona. Per a l'any 2011 aquests costos han estat quantificats en 1,13 M€.

Atès que el tram quart de la línia 9 del metro ja s'ha posat en funcionament durant el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2011 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9, com ja es va observar en l'informe 6/2013, Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT), exercicis 2009 i 2010, i en l'informe 30/2015, Gestió d'Infraestructures SAU, exercici 2010.

2.1.2.3. Ajustament per a la correlació entre ingressos i despeses

El marge d'explotació de GISA el conformen les despeses suportades pels treballs facultatius de direcció i inspecció d'obres, assistència tècnica, vigilància, etc., contractats a tercers (aprovisionaments) i els ingressos repercutits per la facturació als contractistes adjudicataris de les obres dels treballs esmentats i serveis (import net de la xifra de negocis). Aquest marge d'explotació és diferent per a les tres grans tipologies d'obra que gestiona GISA: obres del Pla economicofinancer, obres de la línia 9 i concessions.

D'acord amb el principi de prudència valorativa, i donada la dificultat d'establir una relació entre el grau d'avançament d'una obra i l'evolució dels ingressos i les despeses, GISA reconeix els ingressos de forma lineal durant el període estimat de construcció (llevat de les obres de la línia 9, perquè l'ingrés es reconeix de forma proporcional al grau d'avançament de l'obra), mentre que les despeses es reconeixen en el moment en què es produeixen.

Per a una correcta correlació dels ingressos i de les despeses comptabilitzades, al tancament de cada exercici GISA fa el corresponent ajustament: recalcula l'import d'ingressos que respecte de les despeses reals permetria assolir el percentatge de marge previst i la diferència entre aquest import d'ingressos i els ingressos reals és la que s'ajusta. En el cas que el marge comptable hagi estat inferior al previst en el contracte, tal com ha succeït en l'exercici 2011, això suposa ajustar la diferència com a ingrés anticipat en les periodificacions d'actiu. Aquesta periodificació ha estat de 3,02 M€ en l'exercici 2011.

La Sindicatura fa l'observació que per obtenir aquest ajustament, GISA calcula els imports globals de les obres sense distingir les tres tipologies d'obra (obres del Pla economico-

financer, obres de la línia 9 i concessions), tot i que disposa d'aquesta informació diferenciada. GISA comptabilitza l'ajust per 3,02 M€, per la diferència entre l'import dels ingressos ajustats i l'import dels ingressos comptabilitzats, segons el resum d'ingressos i despeses totals i segons el marge d'explotació global.

Tal com ja es va expressar en informes anteriors, l'ajust total s'hauria d'obtenir de la suma dels tres ajustos que resulten de cada una de les tipologies d'obra, i d'acord amb cada un dels marges d'explotació. Això donaria més qualitat al càlcul de l'ajustament perquè incorporaria més adequadament el pes específic que cadascuna de les tres tipologies representa sobre el global de les obres.

D'aquesta manera l'ajust resultant seria una periodificació de passiu per 1,94 M€, amb una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 4,96 M€, que representa una disminució del resultat de l'exercici per aquest import

Així mateix, es recomana millorar el sistema informàtic per poder disposar de la informació del marge real per obra, extreta directament de la comptabilitat.

2.1.2.4. Factures pels serveis d'auditoria pendents de pagament

GISA té comptabilitzades despeses pels serveis d'auditoria des de l'any 2005 com a pendents de pagament. El motiu és que les factures s'emeten a nom del Departament d'Economia i Coneixement, que és qui es fa càrrec del pagament. Atès que no es regularitza aquest pagament entre el Departament i GISA, en el passiu del Balanç de situació corresponent al 31 de desembre del 2011 hi ha un deute acumulat per aquest concepte de 0,29 M€. Caldria que GISA impulsés la regularització d'aquest passiu.

2.1.2.5. Despeses de personal

En l'exercici 2011 GISA no va aplicar cap increment retributiu al seu personal, d'acord amb la Llei 6/2011, del 27 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011.

Per altra banda, el 22 d'agost del 2011 GISA va sol·licitar la tramitació d'un expedient de regulació d'ocupació per motius econòmics per a l'extinció de contractes de 70 treballadors, dels 231 que en aquell moment tenia en plantilla.

El tràmit va acabar amb l'acord del 20 de setembre del 2011 entre els representants de l'empresa i el Comitè d'empresa, pel qual el nombre final d'afectats era de 45 treballadors, i amb la Resolució del Departament d'Empresa i Ocupació del 27 de setembre del 2011, que autoritzava l'extinció dels contractes.

Aquests treballadors van ser donats de baixa els mesos de novembre i desembre del mateix any.

2.2. LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

A continuació es mostra la liquidació pressupostària de l'exercici 2011 presentada per la GISA.

Quadre 9. Liquidació del pressupost. Exercici 2011

Capítol d'ingressos	Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats (B)	Desviació (C=B-A)	Percentatge de desviació (D=C/A)	Variació drets liquidats 2010-2011
3. Taxes i altres ingressos	93.067.220	86.626.437	(6.440.783)	(6,9)	(55.778.374)
5. Ingressos patrimonials	20.446	48.840	28.394	138,9	(6.572)
6. Alienació d'inversions reals	588.846.756	583.242.052	(5.604.704)	(1,0)	(287.400.986)
Total estat d'ingressos	681.934.422	669.917.329	(12.017.093)	(1,8)	(343.185.932)

Capítol de despeses	Pressupost aprovat (E)	Obligacions reconegudes (F)	Desviació (G=F-E)	Percentatge de desviació (H=G/E)	Variació oblig. reconegudes 2010-2011
1. Remuneracions de personal	15.393.194	16.349.606	956.412	6,2	360.696
2. Despeses de béns corrents i serveis	76.076.913	75.655.186	(421.727)	(0,6)	(48.404.055)
3. Despeses financeres	3.862.368	4.146.139	283.771	7,3	398.038
6. Inversions reals	552.070.226	994.477.723	442.407.497	80,1	179.779.561
9. Variació de passius financers	34.531.721	42.656.312	8.124.591	23,5	(11.952.535)
Total estat de despeses	681.934.422	1.133.284.966	451.350.544	66,2	120.181.705

Imports en euros.

Font: Liquidació pressupostària de l'exercici 2011.

L'import total del pressupost inicial que consta en la Liquidació del pressupost es correspon amb el que va ser aprovat mitjançant la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011. No s'observa cap diferència per conceptes pressupostaris.

El pressupost liquidat presenta un resultat negatiu de 463,37 M€, que s'explica principalment per la desviació de 442,41 M€ que ha registrat el capítol 6 del pressupost de despeses respecte de les previsions inicials per a l'any 2011 a causa, sobretot, del reconeixement per 417,37 M€ del cost de projectes acabats o posats en servei totalment o parcialment, la certificació i recepció dels quals estava pendent de formalitzar (vegeu l'apartat 2.1.2.1).

Les desviacions respecte al pressupost aprovat dels capítols 3 i 6 d'ingressos, que recullen les liquidacions per prestació de serveis i les aportacions per actuacions rebudes de la Generalitat, respectivament, presenten una desviació negativa que és el resultat del descens d'activitat respecte a les previsions inicials per a l'any 2011.

S'han conciliat els drets liquidats i les obligacions reconegudes amb els ingressos i despeses que consten registrats en el Compte de pèrdues i guanys, i també amb les variacions dels saldos de Balanç. Com a resultat d'aquesta conciliació la Sindicatura fa les observacions següents:

- Pel que fa al capítol 6 de despeses, tal com s'ha descrit prèviament en aquest mateix apartat, la societat registra en la Liquidació pressupostària els projectes acabats o po-

sats en servei totalment o parcialment, la certificació i recepció dels quals estaven pendents de formalitzar. D'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, a diferència de la comptabilitat financera, en la Liquidació pressupostària només s'hi han de registrar les obres certificades. Per tant, les inversions reals de la Liquidació pressupostària de despeses estan sobrevalorades en 417,37 M€, que és l'import de les obres finançades mitjançant l'abonament final del preu (vegeu l'apartat 2.1.2.1).

- El capítol 9 de despeses, Variació de passius financers, recull el saldo net de l'augment de l'endeutament a llarg termini, de 42,66 M€. La Sindicatura considera que, d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret en el capítol 9 d'ingressos per valor de 69,26 M€, que correspon a l'augment de l'endeutament a llarg termini per 54,16 M€ i a curt termini per 15,10 M€.

Respecte a l'amortització del deute a llarg termini per 96,82 M€ inclòs dins el saldo net en el capítol 9 de despeses, cal dir que correspon a l'import traspasat de llarg a curt termini. El deute amortitzat a curt termini durant l'exercici ha estat de 79,21 M€ i, per tant, és aquest import el que s'hauria d'haver registrat en el capítol 9 de despeses. Ambdós moviments s'han de registrar en el subgrup 911, Préstecs en euros de fora del sector públic.

2.3. CONTRACTACIÓ

2.3.1. Normativa aplicable

Durant l'exercici 2011 la contractació de GISA estava subjecta a la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP). Durant l'exercici 2011 aquesta llei ha sofert, entre altres, les modificacions introduïdes per la Llei 2/2011, del 4 de març, d'economia sostenible, que introdueix canvis importants referents a les modificacions contractuals que també són aplicables als ens del sector públic que no són administració pública, com és el cas de GISA.

A GISA també li és d'aplicació el Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de contractes de les administracions públiques, parcialment derogat el juny del 2009 pel Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la LCSP.

Als efectes de la LCSP, GISA és poder adjudicador no administració pública. D'acord amb aquesta naturalesa, li són d'aplicació els articles 22-92 de la LCSP, que regulen les disposicions generals sobre la contractació del sector públic, i l'article 121 d'aquesta llei, que regula l'establiment dels plecs en els contractes subscrits per poders adjudicadors no administració pública. Així mateix, l'adjudicació dels contractes es regeix per les disposicions dels articles 173-175 de la LCSP. D'acord amb aquests articles, l'adjudicació dels contractes subjectes a regulació harmonitzada (contractes SARHA), que són els de valor esti-

mat igual o superior als llistats comunitaris,³ es regeixen per les normes establertes en els articles 122-172 referents a l'adjudicació dels contractes de les administracions públiques.

Els contractes no SARHA s'han d'adjudicar d'acord amb el que estableix l'article 175 de la LCSP. En virtut d'aquest article GISA ha d'elaborar unes instruccions d'aplicació interna que garanteixin que els procediments de contractació compleixin els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació.

En compliment d'aquesta mandat, el Consell d'Administració de GISA en la sessió del 24 d'abril del 2008 va aprovar unes Instruccions internes de contractació que van ser publicades en el perfil del contractant de GISA.

2.3.2. Fiscalització de les Instruccions internes de contractació

Les Instruccions internes de contractació (IIC) vigents en l'exercici 2011 han estat subjectes a successives modificacions. Concretament en l'exercici 2011 han sofert les dues següents: la modificació de les delegacions de l'òrgan de contractació i de les mesos de contractació, la incorporació d'una declaració de documentació confidencial per part dels licitadors i l'adaptació a la Llei 2/2011, d'economia sostenible i, d'altra banda, una modificació de la instrucció relativa a l'aptitud dels licitadors, a l'adequació a la normativa lingüística i a la relativa a la protecció de dades.

La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat aquestes instruccions. Del resultat de la revisió es pot concloure que, en termes generals, garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Tot i això, en l'informe 30/2015, Gestió d'Infraestructures, SAU, exercici 2010, es van fer unes consideracions sobre certs aspectes que caldria recollir de manera més explícita en els procediments de contractació, i a les quals es remet en aquest informe, atès que també són aplicables a les diferents versions de les Instruccions internes de contractació durant l'exercici 2011.

2.3.3. Activitat contractual de GISA

Per a la realització d'aquesta fiscalització s'ha obtingut la base de dades de GISA dels contractes adjudicats durant l'exercici 2011.

En l'exercici 2011 es va reduir de manera notable l'activitat contractual de GISA, especialment en la contractació per compte de la Generalitat i altres ens dependents. En el quadre següent es mostra un resum de les variacions de l'exercici 2010 al 2011:

3. Els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat en tots els casos, els contractes d'obra i concessió d'obres d'import estimat igual o superior a 4.845.000 €, i la resta de contractes de valor estimat igual o superior a 193.000 €.

Quadre 10. Variació de l'activitat contractual 2010-2011

Concepte	2010	2011	Variació (%)
Contractació per compte d'altres			
Import adjudicat	1.594.191.427	64.110.378	(96,0)
Nombre de contractes	972	330	(66,0)
Contractació per compte propi			
Import adjudicat	18.787.658	8.222.249	(56,2)
Nombre de contractes	537	328	(38,9)
Total			
Import adjudicat	1.612.979.085	72.332.627	(95,5)
Nombre de contractes	1.509	658	(56,4)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

L'evolució de l'import i del nombre del contractes, per tipus de procediment emprat, respecte a l'exercici 2010 és la següent:

Quadre 11. Variació de l'activitat contractual 2010-2011 per tipus de procediment

Procediment emprat	Import d'adjudicació				
	Exercici 2010		Exercici 2011		Variació
	Import	Percentatge sobre el total	Import	Percentatge sobre el total	
Obert	939.739.634	58,3	36.378.693	50,3	(903.360.941)
Restringit	195.188.997	12,1	6.672.934	9,2	(188.516.063)
Negociat sense publicitat	467.511.459	29,0	23.517.269	32,5	(443.994.190)
*	4.108.619	0,2	2.500.432	3,5	(1.608.187)
Subtotal contractació no menor	1.606.548.709	99,6	69.069.328	95,5	(1.537.479.381)
Menor	6.430.376	0,4	3.263.299	4,5	(3.167.077)
Total	1.612.979.085	100,0	72.332.627	100,0	(1.540.646.458)
Procediment emprat	Nombre de contractes				
	Exercici 2010		Exercici 2011		Variació
	Nombre	Percentatge sobre el total	Nombre	Percentatge sobre el total	
Obert	486	32,2	83	12,6	(403)
Restringit	42	2,8	2	0,3	(40)
Negociat sense publicitat	299	19,8	192	29,2	(107)
*	21	1,4	11	1,7	(10)
Subtotal contractació no menor	848	56,2	288	43,8	(560)
Menor	661	43,8	370	56,2	(291)
Total	1.509	100,0	658	100,0	(851)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5.11.

A continuació es presenta el resum de la contractació de l'exercici 2011 per procediment d'adjudicació i per tipus de contracte. S'ha distingit entre la contractació que GISA realitza per compte d'altres –per compte de la Generalitat de Catalunya– i la contractació pròpia de GISA. Primer hi ha l'import d'adjudicació i després, el nombre de contractes.

Quadre 12. Activitat contractual de GISA

Procediment d'adjudicació	Imports d'adjudicació (IVA exclòs) segons tipus de contracte				
	Obres	Serveis	Subministraments	Total	%
<i>Contractació per compte d'altres</i>					
Obert	11.930.910	22.498.801	-	34.429.711	53,7
Restringit	6.672.934	-	-	6.672.934	10,4
Negociat sense publicitat	15.925.008	6.177.845	-	22.102.853	34,5
Subtotal contractació no menor	34.528.852	28.676.646	-	63.205.498	98,6
Menor	15.600	889.280	-	904.880	1,4
Total	34.544.452	29.565.926	-	64.110.378	100,0
Percentatge	53,9	46,1	-	100,0	
<i>Contractació per compte propi</i>					
Obert	-	1.520.220	428.762	1.948.982	23,7
Negociat sense publicitat	-	1.365.173	49.243	1.414.416	17,2
*	-	2.500.432	-	2.500.432	30,4
Subtotal contractació no menor	-	5.385.825	478.005	5.863.830	71,3
Menor	-	2.242.421	115.998	2.358.419	28,7
Total	-	7.628.246	594.003	8.222.249	100,0
Percentatge	-	92,8	7,2	100,0	
Total GISA	34.544.452	37.194.172	594.003	72.332.627	
Percentatge	47,8	51,4	0,8	100,0	
Procediment d'adjudicació	Nombre de contractes segons tipus				
	Obres	Serveis	Subministraments	Total	%
<i>Contractació per compte d'altres</i>					
Obert	4	74	-	78	23,6
Restringit	2	-	-	2	0,6
Negociat sense publicitat	14	149	-	163	49,4
Subtotal contractació no menor	20	223	-	243	73,6
Menor	1	86	-	87	26,4
Total	21	309	-	330	100,0
Percentatge	6,4	93,6	-	100,0	
<i>Contractació per compte propi</i>					
Obert	-	4	1	5	1,5
Restringit	-	-	-	-	-
Negociat sense publicitat	-	28	1	29	8,8
*	-	11	-	11	3,4
Subtotal contractació no menor	-	43	2	45	13,7
Menor	-	264	19	283	86,3
Total	-	307	21	328	100,0
Percentatge	-	93,6	3,2	100,0	
Total GISA	21	616	21	658	
Percentatge	3,2	93,6	3,2	100,0	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5.11.

Tal com s'observa en el quadre anterior, en l'exercici 2011 la contractació de GISA es distribueix entre els contractes per compte d'altres, 330 contractes, i la contractació per compte propi, 328 contractes, de 64,11 M€ i 8,22 M€, respectivament. Així mateix, GISA ha adjudicat 288 contractes no menors, per 69,07 M€, i 370 contractes menors, per 3,26 M€.

Els 616 contractes de serveis ascendeixen a 37,19 M€, que representen el 51,4% de l'import total adjudicat; els 21 contractes d'obra ascendeixen a 34,54 M€ i representen el 47,8% de l'import total, i els 21 contractes de subministraments ascendeixen a 0,59 M€, el 0,8% de l'import adjudicat.

Si s'analitza el procediment d'adjudicació emprat, el procediment negociat sense publicitat s'ha utilitzat en 192 contractes, 23,51 M€, que representa el 32,5% de l'import total d'adjudicació. El procediment obert s'ha utilitzant en 83 contractes, amb un import de 36,38 M€, que representa el 50,3% de l'import total adjudicat; mentre que el procediment restringit s'ha utilitzat en 2 contractes, amb un import total de 6,67 M€, el 9,2% de l'import total adjudicat.

La llista de contractes d'obra modificats signats durant l'exercici 2011 consta de trenta-nou expedients d'obres que representen un import total, en valor absolut, de 66,33 M€.

Segons els imports i les descripcions de la base de dades facilitada per GISA, hi ha 50 contractes amb un import d'adjudicació de 42,61 M€ (IVA exclòs) que superen els llindars comunitaris.

Pel que fa als adjudicataris de la contractació de GISA, en el quadre següent es presenten els licitadors que han obtingut adjudicacions per un import total acumulat superior a 0,5 M€ en els contractes d'obres i de serveis. No s'han tingut en compte els contractes de subministraments, que només representen el 0,8% de l'import total adjudicat.

Quadre 13. Relació d'adjudicataris per import d'adjudicació

Adjudicatari	Nombre d'adjudicacions	Import d'adjudicació (IVA exclòs)	%
Obres			
Constructora de Calaf, SAU & Emte, SLU & Teyco, SL (UTE)	1	11.129.980	32,2
UTE Autovia Costa Brava	1	6.779.300	19,6
Comsa, SAU	1	3.853.934	11,2
UTE Vall d'Hebron	1	3.119.548	9,0
Benito Arnó e Hijos, SAU	1	2.819.000	8,2
Electren, SA & Alstom Transporte, SA (UTE)	2	1.746.249	5,1
Construcciones Deco, SA	1	1.567.797	4,5
UTE Estacions Línia 9	1	676.473	2,0
Construcciones Trade, SL	2	533.046	1,5
Corsán-Corviam Construcción, SA	1	524.713	1,5
Altres (9 adjudicataris)	9	1.794.412	5,2
Total obres	21	34.544.452	100,0

Adjudicatari	Nombre d'adjudicacions	Import d'adjudicació (IVA exclòs)	%
Serveis			
Tec-Cuatro, SA & Técnica y Proyectos, SA (UTE)	1	3.029.584	8,1
Equipaments i Edificis de Catalunya, SA	2	1.847.665	5,0
GPO Ingeniería, SA	14	1.780.376	4,8
UTE Intermodal del Prat	1	1.333.966	3,5
Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya	2	1.039.414	2,8
Everis Spain, SL	2	924.000	2,5
Auditorías e Ingenierías, SA & Tec-Cuatro, SA (UTE)	1	841.843	2,3
Geocat, Gestió de Projectes, SA	1	814.629	2,2
Serveis Int. d'Enginyeria i Arq. Siena, SL – Ing. Puentes y Autop. , SAP (INPASA) – Eptisa Enginy. Serve. UTE Llei 18/1982	1	743.916	2,0
Tec-Cuatro, SA	4	716.467	1,9
Técnica y Proyectos, SA	10	710.000	1,9
Auditorías e Ingenierías, SAU	12	701.465	1,9
Payma Cotas, SAU	11	693.185	1,8
Enginyeria de Traçats i Estructures, SA	6	657.693	1,8
Auditorías e Ingenierías, SA & Sener, Ingeniería y Sistemas, SA (UTE)	1	640.500	1,7
UTE Consultor de Ingeniería Civil, SA & Dopec, SL. C-55 Manresa Llei 18/1982, del 26 de maig	1	612.202	1,6
Edenred España, SA	2	507.653	1,4
Enginyeria Reventós, SL & SL Professional d'Enginyeria del Maresme (UTE)	1	504.347	1,4
Altres (315 adjudicataris)	543	19.095.267	51,4
Total serveis	616	37.194.172	100,0

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Pel que fa a les obres, s'observa que els 21 contractes s'han distribuït entre 19 adjudicataris, entre els quals hi ha 5 unions temporal d'empreses (UTE). Respecte als serveis, els 616 contractes s'han distribuït entre 333 adjudicataris, amb una mitjana d'1,85 contractes per adjudicatari. La distribució dels 543 contractes de serveis restants, que van recaure en 315 adjudicataris i que representen el 51,4% de l'import adjudicat, va ser en 224 casos en adjudicataris d'una sola vegada, en 50 casos en adjudicataris de dues vegades, i en adjudicataris de tres vegades o més en els 41 casos restants.

2.3.4. Mostra fiscalitzada

La mostra fiscalitzada s'ha seleccionat a partir de la llista d'adjudicacions facilitada per GISA, que s'ha presentat resumida en l'apartat anterior. S'ha diferenciat entre la contractació per compte d'altres i la contractació per compte propi de GISA. Un cop estratificat l'univers, s'ha seleccionat una mostra d'expedients segons el procediment d'adjudicació, l'import i, també, a criteri de l'auditor, per tal d'obtenir una mostra de al voltant del 50% de l'import adjudicat. En total s'han seleccionat quaranta-nou expedients.

A continuació es presenta el resum de la mostra seleccionada amb la distinció entre la contractació per compte d'altres i la contractació per compte propi de GISA, per procediment d'adjudicació i per tipus de contracte.

Quadre 14. Resum de la mostra seleccionada

Concepte	Mostra		Univers		Percentatge de cobertura	
	Nombre de contractes	Import d'adjudicació	Nombre de contractes	Import d'adjudicació	Nombre de contractes	Import d'adjudicació
Client						
Contractació per compte d'altres	21	34.596.249	331	64.110.377	6,3	54,0
Contractació per compte propi	28	4.966.854	327	8.222.250	8,6	60,4
Total	49	39.563.103	658	72.332.627	7,4	54,7
Procediment d'adjudicació						
Obert	7	16.041.083	83	36.378.693	8,4	44,1
Restringit	2	6.672.934	2	6.672.934	100,0	100,0
Negociat sense publicitat	13	13.044.674	192	23.517.269	6,8	55,5
*	5	2.185.596	11	2.500.432	45,5	87,4
Menor	22	1.618.816	370	3.263.299	5,9	49,6
Total	49	39.563.103	658	72.332.627	7,4	54,7
Tipus de contracte						
Obres	6	29.269.557	21	34.544.452	28,6	84,7
Serveis	42	9.864.784	616	37.194.172	6,8	26,5
Subministraments	1	428.762	21	594.003	4,8	72,2
Total	49	39.563.103	658	72.332.627	7,4	54,7

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5.11.

En els quadres de l'Annex es detallen els quaranta-nou expedients seleccionats, ordenats per procediment d'adjudicació, per tipus de contracte i, finalment, per import.

2.3.5. Resultat de la revisió dels expedients seleccionats

Els resultats de la fiscalització que es presenten en aquest apartat fan referència als vint-i-set expedients no menors i als vint-i-dos expedients menors que s'han detallat en l'apartat 2.3.4.

2.3.5.1. Prohibició de contractar

Atesos els fets descrits a l'apartat 1.2.2., la Sindicatura ha analitzat tots els contractes adjudicats durant l'exercici 2011 a Auditorías e Ingenierías, SA (en algunes ocasions només a aquesta empresa, en altres en aliança amb altres societats amb les quals formava una UTE), que són els expedients 5, 14, 16, 17 i 18 de la mostra més uns altres deu.

El cessament de JLQ com a administrador únic de l'empresa esmentada va ser elevat a públic el 28 de febrer del 2011, i com a administrador únic de la societat Promotora d'Enginyeria i Auditoria Catalana SL, que era alhora, coadministradora de la mercantil Auditorías e Ingenierías SA, el 25 de març del 2011. Com a conseqüència d'aquest fet, entre el 10 de febrer i el 25 de març del 2011, l'empresa podria haver incorregut en la prohibició de contractar de l'article 49.1.f de la LCSP en tres expedients per 691.775€, els quals es detallen en el quadre següent.

Quadre 15. Expedients de contractació afectats per l'article 49.1.f de la LCSP

Núm. exp.	Procediment d'adjudicació	Codi de l'expedient	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)	Data d'adjudicació
17	Negociat sense publicitat	CT1062309	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte modificat núm. 2 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-M2	26.400	03.03.2011
	Obert	CT1061544	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a l'enginyeria d'integració dels sistemes i infraestructures, i coordinació de proves de la línia 9 del metro de Barcelona. Clau: TM-02609.0	640.500	21.03.2011
18	Negociat sense publicitat	CT1062409	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 2 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-C2	24.875	24.03.2011
Total				691.775	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La Generalitat hauria de revisar els actes i contractes que hagin estat adjudicats en situació d'incompatibilitat i prohibició de contractar per les conseqüències que se'n podrien derivar (vegeu l'apartat 1.2.2).

2.3.5.2. Criteris de valoració de les ofertes

De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes es fan les observacions següents:

a) Preponderància dels criteris quantificats mitjançant l'aplicació de fórmules

En els expedients de l'1 al 9 els criteris objectius, quantificables mitjançant l'aplicació de fórmules, tenen igual pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor:

- Per a tres expedients (1, 8 i 9) el pes específic d'uns criteris i altres es preveu al 50%.
- Per a sis expedients (del 2 al 7) es preveu un pes específic del 70% per als criteris que depenen d'un judici de valor.

En quatre d'aquests nou expedients ha resultat adjudicatari el licitador que va obtenir millor puntuació en els criteris objectius.

La Sindicatura considera que per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa s'hauria de donar preponderància als criteris d'adjudicació que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de fórmules establertes en els plecs.

b) Definició criteris i subcriteris de valoració

En els expedients 1, 2, 4 i 5 el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe tècnic de valoració de les ofertes elaborat per la Comissió Tècnica o per la Unitat d'Avaluació Tècnica, sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdiveixen en subcriteris a cada un dels quals s'aplica una ponderació, que no està prevista en els plecs. En tots aquests expedients la valoració dels criteris subjectius ha estat decisiva en l'adjudicació. Els plecs han de definir de manera clara i precisa els criteris i també els subcriteris que s'utilitzaran per a la valoració de les ofertes presentades, i també la seva ponderació.

c) Explicació de la valoració donada als criteris i subcriteris

En els expedients 5 i 6 l'informe tècnic de valoració no explica la valoració donada als criteris i subcriteris. Per preservar els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació, els informes d'avaluació tècnica haurien de motivar la valoració donada a cada un dels criteris i subcriteris.

d) Elements personals i materials com a criteris de valoració de l'oferta

Els elements personals o materials de què disposa l'empresa licitadora són requisits que formen part de la fase de valoració de la solvència de l'empresa. A més a més, poden establir-se, també, com a criteris de valoració de les ofertes la idoneïtat de l'equip tècnic, l'organització de l'equip humà o els recursos materials adscrits a l'oferta sempre que, d'acord amb l'article 53 de la LCSP i d'acord amb l'informe 59/2004 de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, en la fase d'acreditació de la solvència es fixin uns mínims i que en la valoració de les ofertes es valori el major nombre d'elements materials i personals dels mínims exigits en la primera fase.

En els expedients 1, 3 i 7 es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

En els expedients 1, 2 i 4 es valoren els recursos materials presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

e) Definició i valoració de les millores o dels serveis complementaris o addicionals

Els plecs de bases dels expedients 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 i 9 inclouen, com a criteri de valoració, els serveis complementaris o addicionals inclosos en el cost de l'oferta, o les millores tecnològiques en el cas dels contractes d'obra, sense cap altra especificació.

Per tal de preservar els principis de transparència i igualtat de tracte, es recomana que, d'acord amb l'article 131 de la LCSP, només es valorin les millores o variants presentades pels licitadors, i se'ls assigni puntuació, quan aquestes estiguin previstes en l'anunci de licitació i en els plecs i s'hagi establert sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la seva presentació.

f) Unitat d'Avaluació Tècnica

La Unitat d'Avaluació Tècnica, formada per una persona que treballa amb l'ajuda dels tècnics de cada una de les gerències, és la responsable d'avaluar les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta d'adjudicació a la Mesa de Contractació. Fins al primer semestre del 2011 aquesta funció la feia la Comissió Tècnica.⁴

S'ha observat que en la documentació de la licitació s'esmenta que serà la Mesa de Contractació qui, amb els informes que estimi oportú sol·licitar, estudiarà, valorarà i ponderarà les ofertes. Es recomana que en la documentació facilitada als licitadors quedi explicitat que les valoracions les fa la Unitat d'Avaluació Tècnica, i també la seva identificació, atès que és el procediment habitual aplicat.

2.3.5.3. Ofertes amb valors anormals o desproporcionats

GISA qualifica una oferta com a presumptament anormal o desproporcionada quan el seu percentatge de baixa respecte al pressupost de licitació és superior en més del 2% a la baixa mitjana de les ofertes presentades, o a la baixa de referència quan el nombre de licitadors és igual o superior a cinc. La baixa de referència és la mitjana de les ofertes que no difereixen de la baixa mitjana en un valor superior al de la desviació estàndard.

4. La Comissió Tècnica estava formada pel director de la divisió corresponent que la presidia; el gerent de Planificació i Programació Operativa, i el gerent responsable de l'àrea que correspongui, que actuava de secretari.

D'acord amb la LCSP, GISA dóna audiència al licitador que ha presentat l'oferta qualificada com a presumptament anormal o desproporcionada perquè justifiqui la valoració de l'oferta i precisi les condicions, en particular pel que fa a l'estalvi que permet el procediment d'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposa per executar la prestació, l'originalitat de les prestacions proposades, el respecte de les disposicions relatives a la protecció de l'ocupació i de les condicions de treball, o la possible obtenció d'un ajut públic.

La Unitat d'Avaluació Tècnica valora la justificació presentada pels licitadors. En el cas de rebutjar les justificacions presentades pel licitador, exposa, en un paràgraf estàndard comú a totes les licitacions, que "un cop analitzades les argumentacions aportades, no es justifica la baixa realitzada, ja que cap dels arguments representa un avantatge de tipus tècnic, organitzatiu i econòmic sobre la resta de licitadors".

Els informes tècnics de valoració de les justificacions presentades pel licitador sobre les ofertes que han estat considerades anormals o desproporcionades han d'estar suficientment motivats, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, com ara la 32/2012, la 121/2012, la 662/2014 o la 23/2015, i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i de l'article 135.4 de la LCSP.

D'entre els expedients revisats s'han qualificat ofertes com a presumptament anormals o desproporcionades en els expedients 3, 8 i 9. En aquests expedients queden fora de la licitació ofertes que presenten una baixa a partir del 10% sobre l'import de licitació.

L'establiment de paràmetres objectius per determinar si una oferta és, a priori, desproporcionada, quan existeixen diversos criteris de valoració i així s'hagi considerat convenient fixant el llindar d'anomalia en relació amb la mitjana de les ofertes en els plecs, és correcte. Es recomana però, tal com s'han pronunciat reiteradament el Tribunal de Justícia de la Unió Europea i el Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, definir la desviació de baixa amb percentatges més elevats per incentivar les empreses a oferir condicions més avantatjoses.

2.3.5.4. *Contingut dels plecs i de la documentació de la licitació*

En els expedients de l'1 al 9 GISA defineix les clàusules de penalitats i de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge en el contracte tipus, que forma part de la documentació de la licitació, i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. GISA entén que els drets i les obligacions de les parts no formen part de la fase de licitació i adjudicació del contracte sinó

de la fase d'execució, raó per la qual aquestes clàusules no estan previstes en els plecs de clàusules que regulen les condicions de la licitació.

Es recomana que, si es vol mantenir aquesta distinció, per complir l'article 26.2 de la LCSP, en el plec de clàusules administratives particulars s'esmenti que els drets i obligacions de les parts són les que s'especifiquen en el contracte tipus que servirà de base per a la seva formalització i que forma part de la documentació de la licitació.

Així mateix, es recomana que en els plecs s'identifiqui de manera clara quin és l'òrgan de contractació de GISA, l'adreça, i la delegació de competències, si escau, tal com preveu la LCSP.

2.3.5.5. *Condicions de la licitació en els procediments negociats sense publicitat d'import inferior a 50.000 €*

En els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat d'import inferior a 50.000 €, no s'elabora plec de clàusules, d'acord amb l'article 121.2 de la LCSP. En conseqüència, les condicions de la licitació es comuniquen a través de la invitació a presentar ofertes. S'ha observat que en aquesta invitació no es defineixen les característiques bàsiques de la licitació, com poden ser la menció explícita que hi ha un únic criteri d'adjudicació, que és el preu, si escau; la relació de documentació adjunta que regula les condicions de la licitació i de la contractació; o el termini de validesa de les ofertes.

2.3.5.6. *Negociació en el procediment negociat*

La regulació comunitària preveu la negociació com a element essencial del procediment negociat. L'article 153.1 de la LCSP estableix que l'adjudicació en el procediment negociat recaurà en el licitador justificadament escollit per l'òrgan de contractació després d'efectuar consultes amb diversos candidats i de negociar les condicions del contracte amb un d'ells o amb diversos. L'article 162 de la LCSP fixa les condicions que regeixen aquesta negociació.⁵

En el plec dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat revisats, –expedients del 10 al 22– no hi consta la forma de la negociació. Així mateix, en els expedients no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que simplement s'hi fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades.

5. Els òrgans consultius de contractació administrativa ja s'han pronunciat en aquests termes en casos similars. La Resolució 50/2011, del 24 de febrer del 2011, del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, anul·la una adjudicació per la manca de constància de la negociació. D'igual forma, l'informe 48/2009, de l'1 de febrer del 2010, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, estableix que el plec ha de determinar els aspectes objecte de negociació, i que si no s'hi fixen hi haurà improcedència de l'adjudicació.

2.3.5.7. Contractes complementaris

La LCSP permet la contractació mitjançant el procediment negociat sense publicitat al mateix contractista de l'obra principal en els casos que es compleixin els requisits següents:

- Que es tracti d'obres o serveis complementaris que no figurin en el projecte ni en el contracte inicial.
- Que a causa d'una circumstància imprevista les obres o serveis complementaris passin a ser necessaris per a l'execució de l'obra o dels serveis tal com estaven descrits.
- Que les obres o serveis complementaris no puguin separar-se del contracte inicial tècnicament o econòmicament sense ocasionar grans inconvenients als poders adjudicadors o que, encara que siguin separables, siguin estrictament necessàries per perfer el contracte principal.
- Que l'import total dels contractes adjudicats d'obres o serveis complementaris no superi el 50% de l'import primitiu del contracte.

S'han revisat dos contractes d'obres complementàries que s'han adjudicat al mateix contractista de l'obra principal mitjançant procediment negociat sense publicitat en què s'invita, només, aquest licitador. Són els expedients 10 i 11, l'obra principal dels quals va ser adjudicada per 67,46 M€ i 19,15 M€, IVA exclòs, respectivament.

En aquests expedients es compleix el requisit del límit quantitatiu, és a dir, que l'import total dels contractes adjudicats d'obres o serveis complementaris no supera el 50% de l'import primitiu del contracte.

Pel que fa a la resta de requisits, no queda justificat que siguin necessaris per a l'execució de l'obra tal com estava descrita, ni que l'obra no pugui separar-se del contracte inicial tècnicament o econòmicament. L'informe justificatiu inclòs en l'expedient no explica les circumstàncies i les característiques que han fet necessari el projecte complementari i la seva adjudicació al contractista de l'obra principal, sinó que únicament repeteix la redacció de la llei.

2.3.5.8. Termini d'execució

S'ha observat un retard en el termini d'execució en el contracte de serveis número 4 i en el contracte d'obra número 9.

Tot i que el compliment del termini d'execució no és legalment exigible a GISA per tractar-se de la fase d'execució dels contractes, la Sindicatura recomana que es deixi constància

en l'expedient del seguiment efectuat i dels motius que justifiquen el retard, i que, en el cas que s'hagi previst en els plecs, es reclamin les indemnitzacions fixades, si escau.

2.3.5.9. *Recepció dels serveis*

En relació amb els contractes de serveis, durant l'exercici 2011 GISA no ha formalitzat cap document que sustenti l'acte formal de recepció. La Sindicatura considera que aquesta formalització és recomanable.

2.3.5.10. *Comunicació de dades al Registre públic de contractes*

S'ha verificat que els contractes formalitzats han estat degudament comunicats al Registre públic de contractes.

Així mateix, GISA consta amb diferents identificacions d'entitat contractant en funció de quin és el departament que li ha encarregat el procediment de contractació, la qual cosa dificulta la identificació dels contractes adjudicats per GISA.

2.3.5.11. *Comandes ordinàries*

GISA disposa d'una ordre de caràcter intern anomenada "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", aprovada pel president de la societat el 26 de juliol del 2010. En aquest document es preveu que es tramitarà per comanda ordinària la contractació dels serveis i subministraments següents amb independència del seu import:

- a) Subministraments de facturació periòdica i variable
- b) Pagaments de diaris oficials
- c) Correus (estatal)
- d) Pagaments a procuradors, gestories, notaries, etc. derivats de la seva intervenció en procediments judicials o actes mercantils
- e) Serveis de cotxe multiusuari (*carsharing*)
- f) Aprovisionaments de cuines
- g) Participació en jornades o cursos especialitzats
- h) Compra de bitllets de transports
- i) Compromisos derivats de convenis
- j) Compromisos derivats d'acords de Govern per a la prestació de serveis del grup Generalitat
- k) Rèntings
- l) Pagaments d'assegurances corporatives

El document preveu que en la contractació d'aquests serveis i subministraments, el termini de vigència del contracte vagi vinculat a l'objecte de la seva tramitació, es formalitzi únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director de divisió i el director general, i que no sigui necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors.

La Sindicatura observa que els serveis i subministraments previstos en els apartats *a*, *c*, *d*,⁶ *e*, *f*, *g*, *h*, *k* i *l* estan tipificats de contractes del sector públic i, en conseqüència, estan subjectes a la LCSP en la forma i els termes que s'hi preveuen. No hi estan subjectes els previstos en els apartats *b* i *j*; i els compromisos derivats de convenis de l'apartat *i*, excepte que, per la seva naturalesa, tinguin la consideració de contractes subjectes a aquesta llei.

A més, el contingut d'aquesta ordre és contradictori amb les Instruccions internes de contractació de GISA, aprovades pel Consell d'Administració i publicades en el perfil del contractant, que estableixen la tipologia de contractes que hi estan subjectes, i que coincideix amb el que preveu la LCSP. Els contractes subjectes a les Instruccions són els d'obres, de serveis, de subministraments i de concursos de projectes, tots ells de valor estimat inferior als llindars comunitaris; els de serveis previstos en les categories 17 a 27 de l'annex II de la LCSP en tots els casos, i els enumerats en l'article 13.2 de la LCSP. En conseqüència, llevat dels menors, els contractes haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat.

La Sindicatura ha fiscalitzat els expedients del 23 al 27 que GISA ha tramitat segons aquest procediment descrit i fa les observacions següents:

Serveis d'assessorament jurídic general de GISA

L'expedient 25 correspon a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i de l'assessorament jurídic general de GISA. Aquesta contractació es repeteix anualment.

Tal com es va observar en l'informe 30/2015, referent a l'exercici 2010, cal diferenciar i tractar de manera separada la figura del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA- que és un càrrec de lliure designació i, per tant, no està subjecte a la LCSP-, de la contractació de lletrats per assessorar la societat, atès que a cada figura li és d'aplicació un règim jurídic diferent.

6. Excepte les despeses notarials en els casos en què la quantia a percebre estigui fixada pel Reial decret 1426/1989, del 17 novembre, pel qual s'aprova l'aranzel dels notaris.

Pel que fa a l'assessorament jurídic general de GISA cal fer les observacions següents:

- Els serveis jurídics estan previstos en l'annex II categoria 21 de la LCSP i, en conseqüència, la seva tramitació i adjudicació s'hauria d'haver efectuat d'acord amb les Instruccions internes de contractació.
- D'acord amb la Llei 7/1996, del 5 de juliol, per mitjà de la qual s'organitzen els serveis jurídics de la Generalitat de Catalunya, i el Decret 57/2002, del 19 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, la contractació dels serveis jurídics per part de GISA a tercers, i les persones a qui s'encomanava aquesta assessoria jurídica, havia de ser comunicada al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya, a través del departament de la Generalitat amb el qual es relaciona. GISA no ha comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant contractació externa.
- La proposta de facturació dels serveis d'assessorament jurídic general de GISA, efectuada pel bufet i acceptada per la societat, preveu la realització de 1.760 hores amb un import total anual de 265.000 €, facturades trimestralment. Les quatre factures trimestrals presentades i cobrades són per un import de 66.250 € cada una, però no indiquen el nombre d'hores facturades. A sol·licitud de la Sindicatura l'adjudicatari ha informat amb detall de les hores dedicades a GISA durant l'exercici 2011, que ascendeixen a 1.519 hores. GISA manifesta que en la resposta dels advocats no s'inclou la totalitat de les hores realitzades.

Serveis d'assegurances

En els expedients 26 i 27 de la mostra, corresponents a contractes d'assegurances que no són contractes menors, no hi consta que la tramitació i adjudicació hagin estat efectuades d'acord amb el que estableixen l'article 20 i l'Annex II 6a de la LCSP, segons els quals els contractes d'assegurances tenen la consideració de contractes privats que es regeixen en la seva preparació i adjudicació per la LCSP, sempre que no s'hagin establert normes específiques que ho regulin.

Convenis

La Sindicatura ha revisat els expedients del 28 al 34 de la mostra, que corresponen a convenis que GISA classifica entre els contractes menors en la seva base de dades.

La LCSP estableix en l'article 2.1 que són contractes del sector públic i, en conseqüència, estan sotmesos a aquesta llei en la forma i els termes que s'hi preveuen, els contractes onerosos, sigui quina sigui la seva naturalesa jurídica, que formalitzin els ens, organismes i entitats que s'enumeren en l'article 3, entre els quals s'inclou GISA. Així mateix, l'article 4.1

lletres *c* i *d* determina que estan exclosos del seu àmbit d'aplicació els convenis sempre que el seu objecte no estigui comprès entre els regulats en aquesta llei.

La Sindicatura ha analitzat el contingut i la naturalesa contractual d'aquests convenis i considera que tots, excepte els expedients 30, 32 i 33, són contractes del sector públic atès el seu objecte i contingut i, ja que el seu import és superior al límit per a la contractació menor, haurien de tramitar-se pel procediment que correspongui, d'acord amb les Instruccions internes de contractació i la LCSP.⁷

2.3.5.12. Contractes menors

S'ha analitzat si el procediment de contractació dels contractes menors fiscalitzats s'ajusta a la llei i a les instruccions internes de GISA.

S'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dates dels contractes menors, dels quals se'n podrien desprendre possibles fraccionaments, en els expedients següents:⁸

Expedients 37 i 39 per un import conjunt de 32.280 € per a diversos serveis de manteniment de programari.

- Expedient 42, per 12.546 €, que tenia per objecte la contractació d'un servei que també s'havia contractat el 2010 i es va tornar a contractar el 2012 pel mateix objecte. Supera en conjunt la durada màxima improrrogable d'un any establerta per als contractes menors.
- Expedients 19, 25, 36, 44, 46, 47 i 49, per un import conjunt de 322.386 €, als quals s'han d'afegir dos contractes menors més no inclosos en la mostra per un import global de 3.422 €, que per l'assessorament global d'un bufet en matèries diverses representa un total de 325.808 € tramitat en diversos contractes separats.

3. FETS POSTERIORIS

En aquest apartat es destaquen els dos fets posteriors que s'expliquen a continuació.

- El Govern de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'autorització de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, inicià un procés d'unificació d'actua-

7. Text modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

8. S'ha eliminat un paràgraf com a conseqüència de les al·legacions presentades.

cions i recursos per reduir el nombre d'ens instrumentals, que es concretà en l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya GOV/20/2012, del 13 de març, pel qual s'autoritza el procés per a la fusió de les societats GISA, com a societat absorbent, amb Regs de Catalunya, SL i Reg Sistema Segarra-Garrigues, SL, com a societats absorbides. En aquest acord també es va aprovar el canvi de denominació de GISA per la nova denominació Infraestructures de la Generalitat de Catalunya SAU (Infraestructures.cat).

Posteriorment, en virtut de l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya GOV/87/2012, del 18 de setembre del 2012, es va autoritzar el procés de fusió d'Infraestructures.cat amb la societat absorbida, Equipaments i Edificis de Catalunya SAU.

D'acord amb les actes de decisions del soci únic del 3 d'abril del 2012 i de l'11 d'octubre del 2012, es va assenyalar l'1 de gener del 2012 com a data a partir de la qual, comptablement, les operacions realitzades per les societats absorbides s'entendrien realitzades per la societat com a entitat absorbent.

- La sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya STSJ CAT 8146/2014, del 23 d'abril del 2014, ratificada pel Tribunal Suprem en la sentència del 9 d'octubre del 2015, considera que la clàusula del plec de clàusules administratives particulars que preveu el finançament de l'obra objecte del contracte mitjançant un contracte de crèdit de naturalesa privada amb el contractista, és abusiva en els termes previstos en l'article 9.1 de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, que estableix mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, i, en conseqüència, la declara nul·la de ple dret.

4. SEGUIMENT D'OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS

A continuació es presenta el seguiment de les observacions i recomanacions contingudes en els informes de fiscalització de la Sindicatura relatius a GISA dels exercicis 2003 i 2004 que en el període 2008-2009 no estaven resoltes, i també de les introduïdes en els informes corresponents als exercicis 2005, 2006 i 2007.⁹

Les observacions i recomanacions dels diferents exercicis s'han agrupat per tipus. S'indica en quin exercici es van originar i la seva situació en l'exercici 2011.

9. Informes 18/2006 (exercici 2003), 1/2009 (exercici 2004), 12/2009 (exercici 2005), 30/2009 (exercici 2006), 32/2010 (exercici 2007) i 26/2012 (exercicis 2008 i 2009).

Quadre 16. Seguiment d'observacions i recomanacions d'informes anteriors

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2011
Fiscalització economicofinancera		
La direcció financera realitza anualment un càlcul extracomptable dels marges per tipologia d'obra. Tot i que aquest càlcul serveix de base per calcular els marges segons la tipologia de les obres, s'haurien de millorar els sistemes informàtics per tal de poder disposar de la informació del marge real per obra, extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat.	2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.1.2.3.
Dins les despeses extraordinàries s'inclou l'import facturat per IFERCAT en concepte de participació en els ingressos generats per les obres d'execució de la línia 9, gestionades per GISA però derivades d'encàrrecs efectuats per IFERCAT. S'ha vist que aquesta despesa correspon a la refacturació a GISA de determinades despeses d'estructura suportades per IFERCAT. El conveni signat entre GISA i IFERCAT no determina clarament i detallada els conceptes i la forma de càlcul de les despeses a facturar per IFERCAT a GISA, ja que no es defineixen els conceptes a refacturar ni els criteris d'imputació de les despeses. El càlcul d'aquest import anual que IFERCAT factura a GISA hauria d'estar suportat mitjançant un estudi més detallat. A més, no queda justificat que IFERCAT facturi a GISA una part significativa de les seves despeses. És clar que IFERCAT no genera ingressos actualment, ja que està en una fase de construcció de la línia 9, i no d'explotació d'aquesta i, per tant, requereix d'una font d'ingressos que li permeti equilibrar el Compte de pèrdues i guanys però, aquests ingressos no haurien de provenir, en part, de la facturació a GISA de les seves despeses d'estructura.	2005, 2006	Situació resolta.
Fiscalització de la contractació		
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat: En alguns expedients la contractació s'adjudica de forma directa per diversos motius: perquè es tracta d'un projecte d'ampliació que s'ha d'integrar en el projecte inicial, per raons tècniques, per accelerar i abaratir les despeses de direcció d'obres, perquè s'han de desenvolupar noves alternatives no previstes inicialment d'acord amb els criteris del Departament de Medi Ambient. La Sindicatura considera que els motius adduïts no són suficients per a l'adjudicació directa.	2003, 2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat per raons d'urgència: La urgència no queda degudament justificada a l'expedient.	2003, 2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat per Resolució: Tres expedients s'adjudiquen mitjançant el procediment negociat sense publicitat perquè així ho assenyala la Resolució del conseller que fa l'encàrrec, i no es presenta cap justificació. A parer de la Sindicatura, aquesta resolució no és suficient per justificar la utilització d'un procediment que no garanteix el compliment dels principis de publicitat i concurrència.	2003	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2011
Obres complementàries: En alguns expedients d'obres complementàries d'una obra principal no es compleixen els requisits per a l'aplicació del procediment negociat sense publicitat previst en l'article 141.d del TRLCAP. En tres casos se supera el límit del 20% d'import acumulat del conjunt d'obres complementàries i, en un altre cas, no queda clar que no es puguin separar tècnicament o econòmicament de l'obra principal o que siguin estrictament necessàries per a l'execució d'aquesta.	2004, 2005, 2007	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.7.
Comandes ordinàries: Quant a la contractació general de béns i serveis, pel que fa a les comandes, no es compleixen els principis de publicitat i concurrència que els són d'aplicació. Es considera que s'ha de garantir el compliment dels principis de publicitat i concurrència a partir de l'import en què un contracte no pot ser considerat menor. A més, com es va assenyalar en els informes anteriors des del corresponent a l'exercici 2000, cal formalitzar el corresponent expedient contractual i signar el corresponent contracte, d'acord amb els requisits de la legislació contractual aplicable.	2003, 2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.11.
Plec de clàusules administratives: En els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat no hi ha Plec de clàusules administratives. És aconsellable que hi hagi plec de clàusules administratives, independentment del procediment d'adjudicació.	2004, 2005, 2006	Situació resolta.
Sistema de valoració econòmica: En els plecs de bases, el criteri de valoració econòmica de les ofertes inclou uns paràmetres que, finalment, per a la seva quantificació valorativa, són objecte de comparació amb els preus mitjans. Això fa que no s'asseguri que l'oferta més econòmica obtingui la millor puntuació. Tot i que els plecs de bases han estat modificats pel Consell d'Administració del 29 de gener de 2004 (per al cas de les obres) i pel del 22 de juny del 2004 (per al cas de les consultories i assistències) amb canvis en els criteris de valoració de les ofertes per tal d'adaptar-los a l'evolució interpretativa de la normativa comunitària, aquestes modificacions no assegurin la màxima puntuació a l'oferta més econòmica i només a aquesta, sinó que iguala la màxima puntuació de les ofertes entre la mitjana i la més econòmica. Cal que es doni la màxima valoració a l'oferta més econòmica i només a aquesta.	2005	Situació resolta.
Criteris de valoració i subcriteris: Els criteris de valoració de l'oferta tècnica amb la seva puntuació, es desglossen en subcriteris respecte dels quals no s'especifica la puntuació; en canvi aquests subcriteris sí que són objecte de puntuació en l'informe de valoració. La puntuació dels subcriteris ha d'explicitar-se també en els plecs de bases.	2003, 2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.2.

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2011
Criteris de valoració de les propostes dels licitadors: S'ha vist que es valora el resultat de les obres anteriors amb GISA i/o REGSA.	2003	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Garantia definitiva: L'import de l'aval supera el 10% que com a màxim permet la normativa del TRLCAP. Es considera que la fixació dels percentatges d'un 15% i inclús d'un 20%, a més de contravenir la normativa que és d'aplicació, pot dificultar la concurrència.	2003, 2004, 2005, 2006	Situació resolta.
Formalització de les garanties: En alguns expedients les garanties s'han formalitzat en data posterior a la data de la signatura del contracte.	2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Assegurança en els expedients d'obra: En dos dels expedients analitzats, l'inici de la vigència de la pòlissa és posterior a l'inici de l'obra, segons l'acta de replanteig.	2004	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Assegurança: No hi ha pòlissa d'assegurança o la seva vigència no cobreix el termini real de l'obra.	2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Anuncis d'adjudicació: S'han publicat fora de termini.	2003, 2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Notificació de l'adjudicació a la resta de licitadors: Cal que els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat es notifiquin també a la resta de licitadors.	2004, 2005	Situació resolta.
Contracte: No es formalitza el contracte en els casos que no superen els 30.051€.	2004, 2005	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.2.
Demora en la signatura dels contractes: En alguns expedients el contracte s'ha signat amb demora respecte de la data de notificació a l'adjudicatari.	2003, 2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients de la mostra fiscalitzada.
Modificacions de contractes: En la modificació d'algun expedient d'assistència tècnica s'ha superat el 10% respecte el contracte inicial i per això caldria haver demanat l'informe preceptiu regulat en l'article 101.3 del TRLCAP.	2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Termini d'execució: En alguns expedients d'obra analitzats no es compleix el termini d'execució de l'obra previst en el contracte.	2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.8.
Acta de recepció: GISA no formalitza acta de recepció dels treballs en les assistències tècniques. Es considera que s'hauria d'efectuar la recepció dels treballs també en aquest tipus de contractes.	2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.9.

Font: Elaboració pròpia.

5. CONCLUSIONS, OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

5.1. CONCLUSIONS

D'acord amb l'objecte, l'abast i la metodologia utilitzada en aquest informe, detallats en la introducció, en opinió de la Sindicatura, excepte pels fets descrits en les observacions 1, 3, 4 i 5, els comptes anuals de GISA expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera el 31 de desembre del 2011, i també els resultats, els fluxos d'efectiu i la liquidació pressupostària corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquella data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que és d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables que conté.

5.2. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre aspectes que, si escau, caldria esmenar.

Observacions de la fiscalització economicofinancera

1. El Balanç de situació de GISA recull l'import dels projectes acabats o posats en servei, els contractes dels quals estableixen que el seu pagament es portarà a terme una vegada siguin recepcionats, però no l'import valorat dels projectes que estaven en construcció i no posats en servei. El 31 de desembre del 2011, i d'acord amb la informació facilitada per GISA, l'import de les relacions valorades d'obres en construcció o no ocupades era de 483,54 M€. Aquest import ha d'incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i, paral·lelament, el saldo de Proveïdors del passiu del Balanç (vegeu l'apartat 2.1.2.1).
2. Pel que fa a la compensació de costos a IFERCAT per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona, atès que el tram quart de la línia 9 del metro ja s'havia posat en funcionament durant el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2011 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9 (vegeu l'apartat 2.1.2.2).
3. GISA comptabilitza l'ajust per a la correlació entre ingressos i despeses en funció del càlcul realitzat sobre el total d'ingressos i el total de despeses, per 3,02 M€, en l'actiu del Balanç. La Sindicatura considera, igual que en exercicis anteriors, que l'ajust s'hauria d'haver fet pel total dels ajustos que resulten de cada una de les tipologies d'obra, per 1,94 M€ en el passiu del Balanç, amb una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 4,96 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2.3).

4. Pel que fa al capítol 6, la societat registra en la Liquidació pressupostària els projectes acabats o posats en servei totalment o parcialment la certificació i recepció dels quals estaven pendents de formalitzar. D'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, a diferència de la comptabilitat financera, en la Liquidació pressupostària només s'hi han de registrar les obres certificades. Per tant, les inversions reals de la Liquidació pressupostària de despeses estan sobrevalorades en 417,37 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2.1).
5. El capítol 9 del Pressupost de despeses per variació de passius financers recull el saldo net de la variació de l'endeutament de 42,66 M€. La Sindicatura considera que, d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret en el capítol 9 d'ingressos per 69,26 M€, i l'amortització de l'exercici en el capítol 9 de despeses per 79,21 M€, ambdós en el subgrup 911, Préstecs en euros de fora del sector públic (vegeu l'apartat 2.2).

Observacions de la fiscalització de la contractació

6. Durant el període comprès entre el 10 de febrer i el 25 de març del 2011 podria haver existit la causa d'incompatibilitat de l'article 12.1 de la Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, i la de l'article 3 de la Llei 13/2005, d'incompatibilitats dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya, atès que els cessaments dels càrrecs que JLQ tenia en diverses empreses d'objectes socials relacionats amb el de GISA, es van elevar a públic el 28 de febrer i el 25 de març del 2011. Aquest fet podria ser constitutiu d'una infracció greu prevista en la Llei 13/2005, d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat. La competència per iniciar l'expedient sancionador, si escau, correspon al conseller o consellera competent en matèria de funció pública.

Així mateix, atesa la situació descrita en el paràgraf anterior, la Sindicatura ha observat que una empresa adjudicatària podria incórrer en la prohibició per contractar de l'article 49.1.f de la LCSP en tres expedients.

La Generalitat hauria de revisar els actes i contractes que haguessin estat adjudicats en situació d'incompatibilitat i prohibició de contractar, per les conseqüències que se'n podrien derivar (vegeu els apartats 1.2.2 i 2.3.5.1).

7. La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat les Instruccions internes de contractació de GISA en la seva versió vigent durant l'exercici 2011. Del resultat de la revisió es pot concloure que, en termes generals, les instruccions garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Tot i això, es mantenen les consideracions recollides en l'informe

30/2015, Gestió d'Infraestructures, SAU, exercici 2010, sobre certs aspectes que caldria recollir de manera més explícita en els procediments de contractació (vegeu l'apartat 2.3.2).

8. De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.2):

- a) La Unitat d'Avaluació Tècnica, formada per una persona que treballa amb l'ajuda dels tècnics de cada una de les gerències, és la responsable de l'avaluació de les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta d'adjudicació a la Mesa de Contractació. S'ha observat que en la documentació de la licitació s'esmenta que serà la Mesa de Contractació que, amb els informes que estimi oportú sol·licitar, estudiarà, valorarà i ponderarà les ofertes.
- b) D'igual manera que s'observava en informes anteriors, en els expedients revisats els criteris objectius tenen el mateix pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor. Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, la Sindicatura considera que s'hauria de donar preponderància als criteris que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de les fórmules establertes en els plecs. Tot i això, en determinats casos degudament motivats i amb les condicions que preveu la LCSP, l'òrgan de contractació podria introduir una excepció a aquest principi general.¹⁰
- c) Tal com la Sindicatura ja ha assenyalat en informes anteriors, en quatre expedients revisats el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe de valoració emès per la Comissió Tècnica o per la Unitat d'Avaluació Tècnica, sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdivideixen en subcriteris que no estan previstos en els plecs, i a cada un dels quals s'aplica una ponderació.
- d) Com en informes anteriors, també s'ha observat que en dos dels expedients revisats l'informe d'avaluació tècnica no explica la valoració donada als criteris i subcriteris.
- e) En tres expedients es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, i en tres expedients es valoren els recursos materials també

10. Aquest text ha estat modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència. Els elements personals i materials són requisits que formen part de la fase de valoració de la solvència de l'empresa, i només poden ser considerats en la valoració de l'oferta el major nombre d'aquests elements que superin els mínims exigits en la primera fase.

- f) En els expedients analitzats la previsió en els plecs de la possibilitat de presentar serveis complementaris o addicionals o millores tecnològiques no està degudament explicitada; manca definir sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la seva presentació.
 - g) Les Instruccions internes de contractació preveuen, igual que la LCSP, que quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix. No obstant això, en els expedients revisats regulats per les instruccions esmentades quan només hi ha un criteri d'adjudicació no es dona aquesta informació explícitament en la documentació de la licitació.
9. Respecte a la valoració de les ofertes anormals o desproporcionades, l'informe dels serveis tècnics sobre les justificacions presentades pel licitador en el procés contradictori d'audiència ha d'estar suficientment motivat, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, com ara la 32/2012, la 121/2012, la 662/2014 o la 23/2015, i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i de l'article 135.4 de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.3).
10. S'ha observat que GISA defineix les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres, i l'arbitratge en el contracte tipus que forma part de la documentació de la licitació i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. Es recomana que, si es vol mantenir aquesta distinció, per complir l'article 26.2 de la LCSP, en el plec de clàusules administratives particulars s'esmenti que els drets i obligacions de les parts són les que s'especifiquen en el contracte tipus que servirà de base per a la seva formalització i que forma part de la documentació de la licitació (vegeu l'apartat 2.3.5.4).
11. En el procediment d'adjudicació negociat sense publicitat de contractes per import inferior a 50.000€, en el qual no s'elabora plec de clàusules tal com preveu l'article 121.2 de la LCSP, les condicions bàsiques de la licitació haurien de quedar suficientment definides en la invitació (vegeu l'apartat 2.3.5.5).
12. En els plecs dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat sense publicitat revisats no hi consta la forma de la negociació. Així mateix, en els expedients

no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que només es fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades (vegeu l'apartat 2.3.5.6).

13. En els dos expedients revisats d'obres complementàries, GISA ha contractat el mateix adjudicatari de l'obra principal mitjançant un procediment negociat sense publicitat en el qual s'invita, només, aquest licitador, sense que en l'expedient quedin acreditades i justificades les circumstàncies i les característiques previstes en l'article 155.b de la LCSP que han fet necessari el projecte complementari i la seva adjudicació al contractista de l'obra principal (vegeu l'apartat 2.3.5.7).
14. En relació amb els contractes de serveis, durant l'exercici 2011 GISA no ha formalitzat cap document que sustenti l'acte formal de recepció. La Sindicatura considera que és recomanable aquesta formalització, tot i que no és legalment exigible a GISA per tractar-se de la fase d'execució (vegeu l'apartat 2.3.5.9).
15. La contractació de determinats serveis i subministraments s'ha realitzat d'acord amb l'ordre interna "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", que es limita a fixar el termini de vigència, la formalització únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director de divisió i el director general, i que estableix que no serà necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors. El contingut d'aquesta ordre és contrari al que estableixen les Instruccions internes de contractació de GISA, publicades en el perfil del contractant, respecte de la tipologia de contractes no menors que hi estan subjectes, i que coincideixen amb el que preveu la LCSP en el sentit que, atès el seu import, haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat (vegeu l'apartat 2.3.5.11).
16. L'adjudicació del servei d'assessorament jurídic general s'hauria de fer d'acord amb les Instruccions internes de contractació, i la seva facturació, detallada per hores, tal com estableix el contracte. Així mateix, GISA hauria d'haver comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa, per tal que aquest hagués pogut exercir les seves facultats de supervisió i control (vegeu l'apartat 2.3.5.11).
17. Els convenis fiscalitzats que, atès el seu objecte i l'ens amb què s'acorda, han de considerar-se contractes del sector públic, s'haurien d'haver tramitat d'acord amb la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.11).
18. Pel que fa als contractes menors, en alguns casos en què s'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dades, s'haurien d'haver licitat mitjançant procediments oberts o negociats (vegeu l'apartat 2.3.5.12).

5.3. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions que es desprenen del treball de fiscalització realitzat, per tal que, si encara no s'han aplicat, s'incorporin en el futur.

1. D'acord amb el marc conceptual de la comptabilitat previst en el Pla general de comptabilitat, en la comptabilització de les operacions cal atènyer-se a la seva realitat econòmica i no només a la seva forma jurídica. Així, es recomana revisar els criteris emprats en el registre de l'import de les relacions valorades d'obres en curs, en la quantificació de la compensació de costos a IFERCAT, i en el càlcul de l'ajust per a la correlació entre ingressos i despeses. També es recomana revisar els criteris emprats en l'elaboració de la liquidació pressupostària.
2. Revisar el contingut dels procediments de contractació i dels sistemes de control intern, per tal d'introduir les millores que s'han comentat en el cos de l'informe.
3. Revisar el percentatge de baixa màxim fixat per a la consideració de les ofertes anormals o desproporcionades per incentivar les empreses a oferir condicions més avantatjoses, tal com recomana la Guia sobre contractació pública i competència aprovada per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència. Així mateix, mantenir la concordança en els criteris de valoració de les ofertes que estableixen els plecs de clàusules i els criteris finalment utilitzats, i justificar-ne la valoració. També es recomana que GISA es defineixi sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la presentació de millores.
4. Es recomana que en els expedients de contractació en què no és preceptiva l'elaboració de plecs, les condicions bàsiques de la licitació quedin clarament definides, com, per exemple, que hi ha un únic criteri de valoració de les ofertes.
5. En la fase d'execució dels contractes s'ha observat que hi ha retards en el termini d'execució, que no es formalitza la recepció en els contractes de serveis, i que hi ha facturació de serveis contrària a les clàusules contractuals. Es recomana que es millori el control durant la fase d'execució dels contractes.
6. Pel que fa a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA, i de l'assessorament jurídic general de la societat, es recomana a GISA que revisi la contractació efectuada per donar a cada figura el tractament que li correspongui. També es recomana que GISA comuniqui al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa.

6. ANNEX: MOSTRA SELECCIONADA

Quadre 17. Mostra seleccionada d'expedients de contractació

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
1	SARHA	Obert	Obres	CT1061856	Constructora de Calaf, SAU & Emte, SLU & Teyco, SL (UTE)	Execució de les obres de construcció del nou centre de formació professional del sector de l'automoció a Martorell. Clau: SOC-10077	11.129.980
2	SARHA	Obert	Serveis	CT1061172	Tec-Cuatro, SA & Técnica y Proyectos, SA (UTE)	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica d'unitat d'avaluació i supervisió de projecte i obra (UASPO). Concessió. Estacions i determinades infraestructures del tram segon de la línia 9 del metro de Barcelona. Clau: TM-08402.2	3.029.584
3	SARHA	Obert	Serveis	CT1062920	Everis Spain, SL	Contracte de serveis per al suport a usuaris, gestió i administració de la infraestructura TIC de GISA, REGSA, IFERCAT i REGSEGA	784.000
4	SARHA	Obert	Serveis	CT1062990	Civil Management, SL & Projects & Facilities Management, SL (UTE)	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte constructiu de millora general. Condicionament de la carretera C-241d, del PK 0+000 al 14+000. Tram: Montblanc – Rocafort de Queralt. Clau: AT-05097.1	349.114
5	IIC	Obert	Serveis	CT1062449	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a la direcció de les obres del projecte modificat 1 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-M1.	179.643
6	IIC	Obert	Serveis	CT1061948	Everis Spain, SL	Contracte de serveis per a la implementació d'una solució per a l'elaboració de la pressupostació d'ingressos i despeses de GISA i REGSA	140.000
7	SARHA	Obert	Subministraments	CT1061640	Hewlett-Packard Española, SL	Contracte de subministrament mitjançant arrendament de dispositius d'impressió i multifunció per a la seu corporativa de GISA.	428.762
8	IIC	Restringit	Obres	CT1061855	Comsa, SAU	Assistència tècnica per a la redacció del Projecte bàsic i d'execució, la certificació d'eficiència energètica del projecte, l'Estudi de seguretat i salut, l'Estudi geotècnic, el Projecte d'activitats per a la llicència ambiental i posterior Direcció d'obra i certificació d'eficiència energètica de final d'obra i Execució de les obres, nova construcció Escola Marta Mata de Mataró, dues línies. Clau: PNM-10041	3.853.934

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
9	IIC	Restringit	Obres	CT1061988	Benito Arnó e Hijos, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte bàsic i d'execució, estudi de seguretat i salut, estudi geotècnic, projecte de llicència ambiental, direcció i execució de les obres Nova construcció (2a fase) Escola Riera Alta de Santa Coloma de Gramenet, dues línies primària. Clau: PAC-10065	2.819.000
10	SARHA	Negociat sense publicitat	Obres	CT1063136	UTE Autovia Costa Brava	Execució de les obres del projecte complementari número 2. Obres complementàries. Desdoblament C-31, PK 313+820 al 326+450. Tram: Castell -Platja d'Aro – Palamós. Clau: DG-04143-C2	6.779.300
11	IIC	Negociat sense publicitat	Obres	CT1062597	UTE Vall d'Hebron	Execució de les obres del projecte complementari número 4 de remodelació del bloc quirúrgic, àrea de crítics i nucli de comunicacions vertical de l'Àrea General de l'Hospital Vall d'Hebron, de Barcelona. Clau: HHB-02672-C4	3.119.548
12	IIC	Negociat sense publicitat	Obres	CT1062578	Construcciones Deco, SA	Execució de les obres d'emergència necessàries per a la rehabilitació de l'edifici de l'Institut Josep Pla del Turó de la Peira de Barcelona, situat al carrer Vall d'Ordesa, 24, al districte de Nou Barris. Clau: EME-11013	1.567.797
13	SARHA	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1061919	UTE Intermodal del Prat	Contracte de serveis per a la direcció de les obres del projecte d'execució del Centre Intermodal del Baix Llobregat al Prat de Llobregat. Clau: TM-00509.6A2-C1	1.333.966
14	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1063044	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a la direcció de les obres del projecte complementari núm. 2 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-C2	58.800
15	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1062106	Ingeniería de Tráfico, SL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció de l'estudi estratègic d'avaluació ambiental. Condicionament. Carretera C-241d, del PK 0+000 al 29+518, C-241e, del PK 0+000 al 3+430 i C-241c, del PK 0+650 al 15+570. Tram: Montblanc – Igualada. Clau: AE-AC-09053	37.800
16	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1063001	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a la direcció de les obres del projecte complementari núm. 1 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per a la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-C1	27.450
17	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1062309	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte modificat núm. 2 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-M2	26.400

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
18	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1062409	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 2 d'ampliació de l'alimentació elèctrica de la línia 5 de TMB per la posada en servei de nous trens. Clau: TM-04458-C2	24.875
19	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1062285	Roca Junyent, SLP	Honoraris pels serveis d'assessorament fiscal a la companyia durant l'any 2011 relacionats amb inversions en infraestructures.	20.000
20	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1061366	Eptisa Enginyeria i Serveis, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per al control de qualitat de les obres d'ampliació de l'Escola a dues línies Serra Marina de Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès). Clau: PAC-09351	17.839
21	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1062076	J.M.N.M. (persona física)	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 2 i posterior direcció de les obres de reforma i ampliació Escola Àngel Guimerà de Tàrraga. Clau: PAL-05382.1-C2	17.100
22	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1063098	Cotca, SA	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 1 i posterior direcció d'obra de les obres de rehabilitació i millora de l'Institut de Constantí. Clau: IMT-08443-C1	13.800
23	SARHA	*	Serveis	CO1064490	Equipaments i Edificis de Catalunya, SA (EECAT)	Despeses generades per Equipaments i Edificis de Catalunya, SA per la regularització de la situació dels projectes executius d'actuacions escolars per a l'execució de les quals el Govern de la Generalitat va acceptar les ofertes d'EECAT, i que aquesta societat va encarregar a GISA, l'elaboració dels quals a data de l'Acord de Govern del 25 d'octubre del 2011 encara no es trobaven finalitzats.	1.027.404
24	SARHA	*	Serveis	CO1064489	Equipaments i Edificis de Catalunya, SA (EECAT)	Despeses generades per Equipaments i Edificis de Catalunya, SA per la regularització de la situació dels projectes executius d'actuacions escolars per a l'execució de les quals el Govern de la Generalitat va acceptar les ofertes d'EECAT, i que aquesta societat va encarregar a GISA, l'elaboració dels quals a data de l'Acord de Govern del 25 d'octubre del 2011 encara no es trobaven finalitzats.	820.261
25	IIC	*	Serveis	CO1062386	Roca Junyent, SLP	Honoraris pels serveis jurídics de Secretaria del Consell d'Administració de la Companyia, Secretaria de la Mesa de Contractació i assessorament legal general durant l'any 2011	265.000

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
26	IIC	*	Serveis	CO1062314	Zurich Insurance PLC	Regularització corresponent a l'assegurança de Responsabilitat Civil, 2n tram, pòlissa 27888395, del període de l'1 de gener del 2010 al 30 de juny del 2010.	40.373
27	IIC	*	Serveis	CO1062258	Zurich Insurance PLC	Regularització corresponent a l'assegurança de Responsabilitat Civil, 1r tram, pòlissa 2798726, del període de l'1 de gener del 2010 al 30 de juny del 2010.	32.558
28	SARHA	Menor	Serveis	CT1063235	Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITEC)	Conveni GISA-ITEC-INVIAS Conveni de col·laboració tècnica per part de l'ITEC en la implantació de la Metodologia TCQ d'establiment dels indicadors de temps, cost i qualitat en el procés constructiu, per l'àmbit de l'obra civil de Colòmbia, per al desenvolupament del Conveni de col·laboració signat entre INVAS i GISA	569.414
29	SARHA	Menor	Serveis	CT1062995	Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITEC)	Conveni únic GISA-ITEC 2011-2012 renovació en un Conveni únic que engloba el de l'any 2007 i tres pròrrogues anuals posteriors.	470.000
30	SARHA	Menor	Serveis	CT1063415	Institut Cartogràfic de Catalunya	Conveni GISA - Institut Cartogràfic de Catalunya Conveni entre GISA i l'Institut Cartogràfic de Catalunya per dur a terme els treballs tècnics necessaris per a l'elaboració de nova cartografia digital o ampliació de cartografia digital existent E=1:1000 3D corresponents a projectes d'obra civil que encarreguin els departaments de la Generalitat de Catalunya a GISA.	202.355
31	IIC	Menor	Serveis	CT1063131	Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)	Conveni GISA-COAC (visat col·legiat) sobre l'establiment de mecanismes de col·laboració entre GISA i COAC respecte del visat col·legial obligatori o voluntari, i respecte d'accions comunes que permetin assolir una millora de la qualitat documental dels projectes i les obres que GISA gestiona, i també sobre l'establiment de contractes per a altres tipus de col·laboracions a nivell formatiu, cultural i de comunicació i DIF	150.000
32	IIC	Menor	Serveis	CT1063182	Federació d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya	Conveni CCOO-GISA 2011-2012. Conveni col·laboració entre CCOO i GISA per establir un marc a aplicar a les obres gestionades per GISA i REGSA, en compliment dels encàrrecs rebuts de la Generalitat de Catalunya, amb la finalitat de contribuir a reduir la sinistralitat que es pateix en la construcció.	21.250

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
33	IIC	Menor	Serveis	CT1063187	Federació Nacional, Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya	Conveni UGT-GISA 2011-2012. Conveni de col·laboració entre GISA, REGSA i UGT i CCOO per establir un marc a aplicar a les obres gestionades per GISA i REGSA, en compliment dels encàrrecs rebuts de la Generalitat de Catalunya, amb la finalitat de contribuir a reduir la sinistralitat que es pateix en la construcció.	21.250
34	IIC	Menor	Serveis	CT1063101	Associació Interdisciplinària de Disseny de l'Espai de Foment de les Arts Decoratives	Conveni ARQUINFAD Conveni de col·laboració entre GISA i ARQUINFAD	18.000
35	IIC	Menor	Serveis	CT1062892	Divisa Barcelona, SA	DIVISA/Treballs trasllats. Treballs diversos a la seu corporativa de GISA de desmuntatge, trasllat i muntatge de mobiliari divers, organitzats segons requeriments.	17.860
36	IIC	Menor	Serveis	CT1063444	Roca Junyent, SLP	Assistència i direcció jurídica. Contracte de serveis d'assistència i direcció jurídica en els procediments judicials davant la jurisdicció contenciosa administrativa durant el període de l'1 d'agost del 2011 al 31 de juliol del 2012.	17.850
37	IIC	Menor	Serveis	CT1062973	Alliaria, SL	Manteniment portesignatures. Manteniment correctiu i evolutiu de les aplicacions de portesignatures.	17.280
38	IIC	Menor	Serveis	CO1062840	XL Insurance Company Ltd.	Assegurança de responsabilitat civil, 1a capa, de consellers per al període del 18 d'abril del 2011 al 18 d'abril del 2012.	15.922
39	IIC	Menor	Serveis	CT1062999	Alliaria, SL	Llicència i manteniment programari M4-SignPad per portesignatures.	15.000
40	IIC	Menor	Serveis	CT1061999	J&A Garrigues, SLP	Mecanismes de contractació i informació d'obres assistència tècnica per a la definició i articulació dels mecanismes de contractació dels productes i serveis per a la informació d'obres i la seva incorporació en els contractes.	14.000
41	IIC	Menor	Serveis	CT1063352	Landwell-Pricewaterhouse-Coopers Tax & Legal Services, SL	Assessorament matèria preus transferència. Contracte de serveis per a l'assessorament en matèria de preus de transferència en relació amb la revisió, l'anàlisi i la documentació de la política de fixació de preus de transferència de les operacions realitzades per GISA, REGSA, IFERCAT I REGSEGA durant l'exercici 2011.	13.500

Núm. d'exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
42	IIC	Menor	Serveis	CT1062282	Econoiuris, SL	Assessorament Econoiuris 2011 GISA. Honoraris professionals corresponents a l'assessorament fiscal de l'any 2011 relacionat amb l'Impost de societats, IVA, IRPF i altres.	12.546
43	IIC	Menor	Serveis	CT1062882	Gómez-Acebo & Pombo Abogados, SLP	Assessorament INAPREU. Contracte de serveis per a l'assessorament en seu de l'Impost sobre el valor afegit. Anàlisi de la regularització efectuada per la Inspecció tributària a l'entitat INAPREU, SA com a conseqüència de la cessió del dret de superfície i posterior arrendament dels actius immobiliaris construïts.	12.000
44	IIC	Menor	Serveis	CT1064179	Roca Junyent, SLP	Honoraris diligències prèvies 1587/2011D. Contracte de serveis professionals per a la direcció tècnica de la lletrada en la fase d'instrucció del procediment: Diligències prèvies 1587/2011D.	10.000
45	IIC	Menor	Serveis	CT1061931	Euro Geotécnica, SA	Contracte de serveis per a la direcció de les obres del projecte complementari núm. 3 del perllongament dels FGC a Terrassa. Infraestructura, superestructura de via i catenària. Tram: Túnel Terrassa-Rambla/Can Roca i estacions intercanviador RENFE i Can Roca. Clau: TF-03474.1R-C3	7.965
46	IIC	Menor	Serveis	CO1062450	Roca Junyent, SLP	Despeses generades per Roca Junyent, SLP per a la seva intervenció de les diligències d'investigació ordenades pel Jutjat d'Instrucció núm. 25 de Barcelona en relació amb les obres d'execució del projecte de dragatge de Ports de Catalunya del Masnou, Premià de Mar i Arenys de Mar.	4.590
47	IIC	Menor	Serveis	CO1062561	Roca Junyent, SLP	Honoraris per l'assessorament jurídicolaboral en els procediments de judicis de Vasile Lacos, de 15 de maig del 2010, 7 de juliol del 2010 i 30 de novembre del 2010;- M.D.G. (persona física), del 15 de juliol del 2010.	4.122
48	IIC	Menor	Serveis	CO1062985	XL Insurance Company Ltd.	Suplement de la pòlissa de responsabilitat civil consellers, per inclusió de REGSA, amb efectes del 13 de juny.	3.088
49	IIC	Menor	Serveis	CT1063042	Roca Junyent, SLP	Assessorament laboral procediment judicial. Assessorament laboral i defensa en el procediment de reclamació de quantitat núm. 1171/2010 en relació amb J.G.A. i J.D.B.B. (persones físiques).	824

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5.11.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès al president d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU el 6 de novembre del 2015 per complir el tràmit d'al·legacions.

L'ens fiscalitzat va demanar una pròrroga per presentar les al·legacions, i el termini es va ampliar fins al 30 de novembre del 2015.

7.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU a la Sindicatura de Comptes es reproduïx literalment a continuació. Els documents que acompanyen l'escrit estan dipositats en els arxius de la Sindicatura.

infraestructures.cat

Joan Lluís Quer i Cumsille
President i Conseller Delegat

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
A/a Sra. Emma Balseiro Carreiras – Síndica
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Assumpte: Projecte d'Informe de fiscalització 2/2013-A relatiu a l'empresa Gestió d'Infraestructures, S.A.U. (GISA) corresponent a l'exercici 2011

Senyora,

En resposta al seu escrit de 6 de novembre de 2015, mitjançant el qual ens va transmetre l'informe de l'assumpte, em plau adjuntar-li a la present l'informe d'al·legacions al mateix, elaborat dintre del termini atorgat a l'efecte.

Resto a la seva disposició per a qualsevol aclariment.

Atentament,

Barcelona, 30 de novembre de 2015

Pilar Matesanz Sánchez, proveïda del NIF núm. [...] en nom i representació d'INFRAESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, SAU (en endavant, Infraestructures.cat), proveïda del NIF A59377135, amb domicili social i a efectes de notificacions, el situat al carrer Vergós, 36-42, C.P. 08017 de Barcelona, representació que tinc acreditada davant d'aquesta Sindicatura de Comptes, comparec i com millor en Dret procedeixi, **DIC**:

- I. Que en data 6 de novembre de 2015, ha estat notificat a Infraestructures.cat el "Projecte d'Informe 2/2013-A relatiu a l'empresa GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, SAU (GISA), Exercici 2011". S'adjunta assenyalat com a **Document núm. 1**, còpia de la notificació rebuda.
- II. Que l'esmentat Projecte d'Informe no serà definitiu fins a la seva aprovació pel Ple de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.
- III. Que arran del procés de fusió per absorció per part de GISA de les empreses Regs de Catalunya, SLU (REGSL) i Reg Sistema Segarra-Garrigues, SLU (REGSEGASL), formalitzat mitjançant escriptura de data 27 d'abril de 2012, GISA canvià la seva denominació per la d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU (Infraestructures.cat).
- IV. Que la Sindicatura de Comptes de Catalunya atorga a Infraestructures.cat un termini de 15 dies hàbils per a presentar les al·legacions que s'estimin oportunes en relació al Projecte d'Informe.
- V. Que mitjançant escrit del 19 de novembre de 2015 es va demanar una ampliació del termini conferit en 7 dies més, la qual, malgrat la complexitat del tema, d'haver-se conferit conjuntament el mateix termini per formular al·legacions al projecte d'informe de l'exercici 2010, i d'haver transcorregut 3 anys des que la Sindicatura va iniciar la fiscalització, s'ha concedit, mitjançant comunicació d'aquesta Sindicatura de data 2 de novembre de 2015, només en 5 dies, el que es considera insuficient ateses les circumstàncies exposades.

Que dins del termini conferit, passa a formular les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Aquestes al·legacions faran referència a les conclusions, observacions i recomanacions que es troben a l'apartat 5 del Projecte d'Informe sota aquest títol.

A tal efecte, Infraestructures.cat formula les presents al·legacions seguint el mateix ordre d'exposició que consta a l'apartat d'observacions.

SEGONA.- OBSERVACIONS AL PROJECTE D'INFORME SOBRE LA FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

1. *El Balanç de situació de GISA no recull l'import valorat dels projectes que estaven en construcció i no posats en servei, els contractes dels quals estableixen que el seu pagament es portarà a terme una vegada siguin recepcionats.*

El 31 de desembre del 2011, i d'acord amb la informació facilitada per GISA, l'import de les relacions valorades d'obres en construcció o no ocupades era de 483,54M€. Aquest import ha d'incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i paral·lelament el saldo de Proveïdors del passiu del Balanç.

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura recull al projecte d'informe objecte de les presents al·legacions, la societat va comptabilitzar l'any 2011 en el seu balanç les obres executades en el marc de contractes anomenats de "mètode alemany" que estaven finalitzades i no recepcionades per import de 417,37M€.

L'any 2012, Infraestructures.cat va incorporar al Balanç la totalitat de les relacions valorades d'obres executades en el marc de contractes sota aquesta modalitat "d'abonament total del preu" tal com s'indica en l'apartat 12.2 de la memòria dels comptes anuals de l'exercici 2012.

En conseqüència, a la data de l'emissió del projecte d'informe de la Sindicatura objecte de les presents al·legacions, Infraestructures.cat ja havia comptabilitzat a l'actiu totes les relacions valorades de les obres contractades sota la modalitat "d'abonament total del preu" (mètodes alemanys) pel que no procedeix la recomanació sobre aquesta qüestió.

Adicionalment, cal dir que el projecte d'informe és posterior als informes dels Comptes anuals d'Infraestructures.cat dels anys 2011 i 2012, i el darrer informe de la Sindicatura, corresponent a l'any 2009, no feia aquesta observació, quan en la mateixa situació s'havia executat obra per import de 287,33M€.

Per últim, cal precisar que, contràriament al que indica la Sindicatura, no totes les relacions valorades d'obres contractades sota la modalitat de "mètode alemany" s'incorporen a la partida de "Deutors Diversos" de l'actiu doncs aquelles quin pagament es preveu a un termini superior a un any s'incorporen a la partida "Altres actius financers no corrents".

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

2. *Pel que fa a la compensació de costos a IFERCAT per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona, atès que el tram quart de la línia 9 del metro ja s'havia posat en funcionament durant*

el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2011 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9.

Infraestructures.cat:

Com la Sindicatura n'és coneixedora, seguint les indicacions de l'informe 6/2013, *Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) exercicis 2009 i 2010*, a partir de l'any 2012, IFERCAT repercuteix a Infraestructures.cat els costos per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona en funció dels kilòmetres de línia posats o no en explotació. Tenint en compte que en el període 2012-2015 han estat en servei 11,034 km operatius dels 50,108 km totals previstos pel projecte de la Línia 9, el 22,02% dels costos han estat assumits per IFERCAT i la resta, el 77,98%, per Infraestructures.cat, motiu pel qual tampoc no procedeix la recomanació sobre aquesta qüestió.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

3. *GISA comptabilitza l'ajust per a correlació entre ingressos i despeses en funció del càlcul realitzat sobre el total d'ingressos i el total de despeses, per 3,02M€ en l'actiu del Balanç. La Sindicatura considera, igual que en exercicis anteriors, que l'ajust s'hauria de fer pel total dels ajustos resultants de cada una de les tipologies d'obra, per 1,94M€ en el passiu del Balanç, una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 4,96M€.*

Així mateix, la Sindicatura recomana millorar el sistema informàtic per disposar de la informació del marge real per obra extreta de forma directament de la comptabilitat.

Infraestructures.cat:

Respecte d'aquesta observació, que com la pròpia Sindicatura menciona és recurrent des de 2008, cal indicar el següent:

- 1.- El diferents auditors dels comptes de la societat des de 2008 han donat com a bo el càlcul emprat per la mateixa (no hi han salvetats en cap dels informes d'Auditoria de Comptes Anuals).
- 2.- Com la Sindicatura n'és coneixedora, a fi d'evitar la reiteració d'aquesta observació, a partir de l'any 2013 s'ha fet el càlcul del marge d'acord amb el criteri sostingut per la Sindicatura.
- 3.- El programa informàtic del que s'obté de forma quasi automàtica el càlcul del marge de les obres del PEF (la majoria) funciona des de l'exercici 2013. No s'ha automatitzat el procés de càlcul de marges de les obres de concessions i drets de superfície perquè ja no s'executen de noves ni el de les obres de la Línia 9 ja que és un número limitat d'obres i el cost d'automatitzar era molt elevat.

Pels motius indicats, tampoc no seria aplicable la recomanació sobre aquesta qüestió.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

4. *Pel que fa al capítol 6, la societat registra en la Liquidació pressupostària els projectes acabats o posats en servei totalment o parcialment la certificació i recepció dels quals estaven pendents de formalitzar. D'acord amb les normes de elaboració pressupostària a diferència de la comptabilitat financera, en la Liquidació pressupostària només s'hi han de registrar les obres certificades. Per tant, les inversions reals de la Liquidació pressupostària de despeses estan sobrevalorades en 417,37M€.*

Infraestructures.cat:

El criteri utilitzat, seguint les indicacions de la Direcció General de Pressupostos del Departament d'Economia i Coneixement, és no considerar la producció no certificada d'obres "mètode alemany" en l'elaboració del pressupost, i sí incorporar-la en la liquidació pressupostària, doncs resulta necessària la comptabilització d'aquesta producció als efectes d'ajustar el càlcul del dèficit pressupostari.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

5. *El capítol 9 del pressupost de despeses per variació de passius financers, recull el saldo net de la variació de l'endeutament de 42,66M€. La Sindicatura considera que d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret, en el capítol 9 d'ingressos per 69,26M€, i l'amortització de l'exercici en el capítol 9 de despeses per 79,21M€; ambdós en el subgrup 911, Préstecs en euros de fora del sector públic.*

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura n'és coneixedora, la liquidació de l'exercici 2012 ja es va fer com indica, motiu pel qual tampoc no seria aplicable aquesta recomanació.

TERCERA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

6. *Durant el període comprès entre el 10 de febrer i el 25 de març del 2011 podria haver existit la causa d'incompatibilitat de l'article 12.1 de la Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, i la de l'article 3 de la Llei 13/2005, d'incompatibilitats dels alts càrrecs*

de la Generalitat de Catalunya, atès que els cessaments dels càrrecs que JLQ tenia en diverses empreses d'objectes socials relacionats amb el de GISA, es van elevar a públic el 28 de febrer i el 25 de març del 2011. Aquest fet podria ser constitutiu d'una infracció greu prevista en la Llei 13/2005, d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat. La competència per iniciar l'expedient sancionador, si escau, correspon al conseller o consellera competent en matèria de funció pública.

Així mateix, atesa la situació descrita en el paràgraf anterior, la Sindicatura ha observat que una empresa adjudicatària podria incórrer en la prohibició per contractar de l'article 49.1.f de la LCSP en tres expedients.

La Generalitat hauria de revisar els actes i contractes que haguessin estat adjudicats en situació d'incompatibilitat i prohibició de contractar per, si escau, reclamar una indemnització per danys i perjudicis (vegeu els apartats 1.2.2 i 2.3.5.1).

Infraestructures.cat:

En relació als fets citats a l'apartat 1.2.2. i 2.3.5.1 de l'informe, es considera que podria haver existit la causa d'incompatibilitat de l'article 12.1 de la Llei estatal 53/1984 i la de l'article 3 de la Llei catalana 13/2005 "atès que els cessaments dels càrrecs que JLQ tenia en diverses empreses d'objecte social relacionats amb el de GISA, es van elevar a públic el 28 de febrer i el 25 de març de 2011". Aquest fet, segons l'observació de referència, podria ser objecte d'un expedient sancionador per infracció greu, una empresa adjudicatària podria haver incorregut en prohibició de contractar i la Generalitat podria reclamar una indemnització per danys i perjudicis.

La inclusió d'aquestes observacions en un informe de la Sindicatura obliga a un més complet anàlisi jurídic i fàctic de les circumstàncies concurrents, molt especialment perquè l'esmentat apartat 5.2.6. i els apartats 1.2.2. i 2.3.5.1. de l'informe, es limiten a citar algunes dades de tipus formal.

Hem de començar l'anàlisi posant de manifest que l'article 12.1 de la Llei estatal 53/1984 citada per la Sindicatura no és d'aplicació al personal al servei de l'administració de la Generalitat. El Parlament de Catalunya, en ús de les competències estatutàries, va aprovar la Llei 21/1987, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de l'administració de la Generalitat i és, per tant, aquesta disposició legal la que regeix les eventuais incompatibilitats del personal al servei de l'Administració de la Generalitat, especialment l'article 11 que fa referència a activitats privades.

Ara bé, la Llei 13/2005, de 27 de desembre, d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat va establir un règim específic aplicable als citats alts càrrecs. En el seu preàmbul manifesta que el sistema d'incompatibilitats del que forma part la Llei 21/1987 era totalment insuficient pel que es refereix als alts càrrecs motiu pel qual es posava de manifest la necessitat d'establir un nou règim propi d'incompatibilitats per a les persones que ocupen

els llocs de màxima responsabilitat política, règim que ha de ser equilibrat, proporcionat a les condicions dels llocs i adaptats a les peculiaritats de l'organització i que ha de garantir un servei als interessos generals de Catalunya d'acord amb els principis constitucionals. Diu el preàmbul també que "En aquest context, la present Llei pretén establir una legislació específica aplicable a aquest col·lectiu i unificar en una sola norma els punts més importants que formen el règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat". De manera conseqüent l'article 1 de la Llei 13/2005 estableix:

"La present Llei regula el règim d'incompatibilitats aplicables als alts càrrecs al servei de la Generalitat."

Per tant, la Llei 21/1987 abans citada només és aplicable pel personal de la Generalitat que no sigui alt càrrec doncs aquest té la seva regulació específica a la Llei 13/2005.

Analitzem ara l'única norma legal aplicable que ha estat citada en l'informe de la Sindicatura en relació a les incompatibilitats.

Es tracta de l'article 3 de la Llei 13/2005, de 27 de desembre que reproduïm:

"Article 3. Dedicació absoluta.

Els alts càrrecs al servei de la Generalitat han d'exercir les seves funcions amb dedicació plena i absoluta i no poden compatibilitzar la seva activitat amb l'exercici de cap altre lloc, càrrec, representació, professió o activitat mercantil, professional o industrial, de caràcter públic o privat, per compte pròpia o aliena, llevat de les excepcions establertes en la present Llei i els casos en que el Govern, per raons d'especial interès públic els autoritzi a ocupar un segon lloc en el sector públic sense percebre, en cap cas, més d'una retribució de caràcter fix i periòdic."

Com diu també el preàmbul, la Llei 13/2005 "estableix el deure de dedicació absoluta, que comporta que no es pugui compatibilitzar l'activitat que s'exerceix amb cap altra, amb l'única excepció de les activitats que la present Llei determina".

Determinat el marc legal aplicable, passarem a analitzar les circumstàncies fàctiques citades per la Sindicatura. Són les següents (apartat 1.2.2. de l'informe):

- Que el 10 de febrer de 2011 el Consell d'Administració de GISA (ara Infraestructures.cat) va nomenar President a JLQ.
- Que el 18 de febrer de 2011 JLQ va cessar en els càrrecs que tenia en diverses empreses privades.
- Que aquests cessaments es van elevar a públic mitjançant escriptures de 28 de febrer i de 25 de març de 2011.

- Que les escriptures es van inscriure en el Registre Mercantil entre el 25 de març i el 14 d'octubre de 2011.

A l'apartat 5.2.6. (observacions de la fiscalització de la contractació dintre del capítol de conclusions, observacions i recomanacions) l'informe diu:

“Durant el període comprès entre el 10 de febrer i el 25 de març del 2011 podria haver existit la causa d'incompatibilitat...”

És a dir, en relació als fets citats a l'apartat 1.2.2. de l'informe, es conclou que la incompatibilitat s'hauria produït entre aquestes citades dates (10 de febrer i 25 de març de 2011).

El President d'Infraestructures.cat – a qui els serveis de la Sindicatura van demanar dades respecte al seu cessament en activitats privades, que ell va facilitar en la seva totalitat lliurant la corresponent documentació – va demanar al secretari i lletrat assessor del Consell d'Infraestructures.cat un informe jurídic sobre incompatibilitats i prohibicions de contractar que s'acompanya per còpia com a **Document núm. 2** a fi d'evitar repeticions d'arguments jurídics. Pel que fa a l'eficàcia de les inscripcions registrals de cessament d'administradors serà suficient aquí reproduir els pronunciaments del Tribunal Suprem dient que les inscripcions registrals dels acords de cessament dels administradors de les societats mercantils no tenen caràcter constitutiu en ordre a l'efectivitat dels mateixos.

Tampoc és procedent considerar que les activitats privades incompatibles s'han desenvolupat fins el dia de formalització en escriptura notarial el cessament dels càrrecs que ostentava JLQ en les empreses privades. Aquesta formalització és només una constància notarial d'un cessament de càrrecs que sempre s'ha produït amb anterioritat. La realitat d'aquests processos és que entre el cessament efectiu (molt sovint comunicat verbalment) i la corresponent escriptura, la preparació dels documents necessaris per a la seva formalització (convocatòries dels òrgans societaris, preparació i redacció de les actes, certificats dels acords, firma dels citats documents, gestions amb la Notaria, preparació de les escriptures notariales, fixació de data per al seu atorgament) requereix un temps més o menys dilatat en funció de les possibilitats i diligència de terceres persones (accionistes, membres del Consell d'Administració, professionals que preparen la documentació, agenda del Notari,...).

D'altra banda, respecte a la data que “tanca” el període considerat per la Sindicatura (25 de març de 2011) es posa de manifest que correspon a una escriptura de cessament d'un càrrec d'una empresa sense més activitat que la tinença d'unes accions i que, per tant, és una activitat compatible de conformitat amb l'article 8.1.a) de la Llei 13/2005.

Pel que fa a la formalització notarial dels cessaments un altre pronunciament del Tribunal Suprem, recollit a l'informe que s'acompanya, estableix que la renúncia impedeix una actuació eficaç des del moment en que es produeix, de manera que l'aixecament a públic de la mateixa és només una manera de tenir-la per certa.

La Llei 13/2005, de 27 de desembre, d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat, té com a finalitat –i així ho diu el seu preàmbul– garantir una actuació imparcial i objectiva dels alts càrrecs els quals han de demostrar la imparcialitat de la seva actuació mitjançant una dedicació absoluta a les funcions que els han estat encomanades, la qual no ha de veure's mediatitzada per altres activitats o interessos, per tal de servir amb la màxima eficàcia, eficiència i objectivitat els interessos generals del ciutadans. Tant les manifestacions del preàmbul, abans i ara citades, com el text de l'article 3, abans reproduït, defineixen les incompatibilitats com una "dedicació plena i absoluta", i en no "compatibilitzar l'activitat amb l'exercici d'altre càrrec o activitat". Aquesta definició ens remet directament a unes situacions de fet: per part de l'activitat pública, una dedicació plena i absoluta; per part de l'activitat privada, en una abstenció efectiva d'exercir un altre càrrec o activitat privada no declarada compatible legalment. El marc legal aplicable no es refereix, doncs, a cap element formal que comporta el cessament d'un càrrec en l'activitat privada (com són l'atorgament d'una escriptura o una inscripció registral).

Volem transmetre a la Sindicatura, a través d'aquesta al·legació, que simultàniament a quan es van produir els actes administratius i societaris que van determinar el nomenament de JLQ com a President d'Infraestructures.cat (acord del Govern de 8 de febrer de 2011, decisions del Director General de Patrimoni de 9 de febrer de 2011 i acord del Consell d'Administració de 10 de febrer de 2011) ell va actuar amb bona fe i diligència per abandonar les seves activitats privades; la comunicació verbal immediata que es va fer al President i socis de la societat mercantil a la que prestava serveis es va materialitzar en carta de renúncia de 17 de febrer de 2011 i la Junta General de l'esmentada societat es va reunir, amb caràcter d'Universal, el dia següent per acceptar la renúncia i revocar els seus poders. D'altra banda la seva efectiva relació de prestació de serveis a Infraestructures.cat no es va constituir fins el 21 de febrer de 2011 amb la signatura del corresponent contracte de serveis; això va comportar que la seva baixa laboral a l'empresa privada es produís el 20 de febrer de 2011 i la seva alta a Infraestructures.cat fos el següent dia 21 de febrer de 2011. En el Consell de GISA (ara Infraestructures.cat) de 10 de febrer de 2011 es va limitar a acceptar el càrrec de President i tan sols va exposar –com consta a l'acta del Consell– que prepararia un pla d'acció i que havia estat informat d'un accident a una obra però no va exercir efectivament la seva funció de President fins que va iniciar els preparatius per presentar al següent Consell el pla d'acció esmentat, després de la seva contractació.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

7. *La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat les IIC de GISA en la seva versió vigent durant l'exercici 2011, com a continuació de la revisió efectuada pel projecte d'informe 34/2012-A, referent a l'exercici 2010. Del resultat d'aquesta revisió es pot concloure que, en termes generals, les instruccions garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Tot i això, es mantenen les consideracions recollides en l'informe XX/2015, Gestió d'Infraestructures, SAU,*

exercici 2010, sobre certs aspectes que caldria recollir de manera més explícita en els procediments de contractació

Infraestructures.cat:

Com sigui que malgrat donar compliment a l'exigit per la LCSP i TRLCSP, aquesta Sindicatura es manté en les consideracions recollides en l'informe XX/2015, Gestió d'Infraestructures, SAU, exercici 2010, i que aquestes han estat degudament contestades en l'escrit d'al·legacions presentat dins del tràmit conferit, aquesta part es remet a les mateixes, donant-les per reproduïdes per tal d'evitar reiteracions innecessàries.

Respecte de les observacions i recomanacions que tot seguit passen a contestar-se, ressaltar que moltes d'elles es varen adoptar d'ofici amb posterioritat a l'any fiscalitzat. Si bé les que ja es van adoptar es poden constatar en el perfil d'Infraestructures.cat des de la data en què es varen acordar, com sigui que malgrat estar ja implementades aquesta Sindicatura les posa de manifest en el projecte d'informe, tot seguit es farà referència a les mateixes, malgrat haver-se adoptat amb posterioritat a l'exercici 2011.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

- 8. *De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.2):*

- a) *La Unitat d'Avaluació Tècnica, formada per una persona que treballa amb l'ajuda dels tècnics de cada una de les gerències, és la responsable de l'avaluació de les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta d'adjudicació a la Mesa de Contractació. S'ha observat que en la documentació de la licitació s'esmenta que serà la Mesa de Contractació que, amb els informes que estimi oportú sol·licitar, estudiarà, valorarà i ponderarà les ofertes.*

Infraestructures.cat:

A la documentació de la licitació s'esmenta que la Mesa de contractació és qui estudiarà, valorarà i ponderarà les ofertes, ja que d'acord amb allò previst als articles 144 de la LCSP i 160 del TRLCSP, i al 22 del Reial Decret 817/2009, de 8 de maig que la desenvolupa parcialment, aquest és l'òrgan competent per desenvolupar dita funció, sens perjudici que demani els informes que consideri oportuns.

Per tant, i malgrat ser la designació de la Mesa potestativa pels poders adjudicadors que no tenen la consideració d'Administració Pública, Infraestructures.cat dóna ple compliment a la regulació vigent.

En conseqüència amb dit règim legal, la valoració de les ofertes i la proposta de classificació o adjudicació de les mateixes que s'elevà a l'Òrgan de contractació, es realitzà per la Mesa de Contractació en base a l'Informe

previ realitzat per la Unitat Tècnica d'Avaluació –amb l'assessorament de la corresponent Gerència responsable del contracte– el qual, en definitiva, és una proposta a la Mesa.

- b) *D'igual manera que s'observava en informes anteriors, en els expedients revisats els criteris objectius tenen el mateix pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor. La Sindicatura considera que, d'acord amb l'article 134.2 de la LCSP, s'hauria de donar preponderància als criteris que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de les fórmules establertes en els plecs.*

Infraestructures.cat:

En relació a aquesta recomanació, i pel que fa als contractes no subjectes a regulació harmonitzada, hem d'insistir en que les IIC són l'instrument legalment regulat per aquesta tipologia de contractes que adjudiquin els poders adjudicadors que no siguin Administració pública, i en que aquesta regulació és la de l'article 175 de la LCSP. Això comporta que no li sigui d'aplicació la normativa del Capítol I del Títol I, Llibre III de la LCSP. Malgrat això, en les IIC d'Infraestructures.cat objecte de l'Informe de la Sindicatura es recullen els criteris relacionats a l'art. 134.1 de l'esmentat Capítol I i, pel que fa a la prioritat de criteris, es recull també la norma del citat article que diu que, quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació, aquest serà el preu més baix. És a dir, en les IIC comentades ja s'assumeix la part principal de la regulació aplicable a les Administracions públiques.

Pel que fa a la resta de contractes, cal tenir en compte que en l'aplicació de l'article 134.2 de la LCSP i 150 del TRLCSP, s'han de conciliar els principis de publicitat i transparència propis de la contractació administrativa i la necessària formació del propi criteri que correspon a l'Òrgan de contractació en l'adjudicació dels contractes, evitant que:

- el compliment dels primers faci impossible l'actuació de l'Òrgan de contractació, convertint en automàtica la resolució de dits procediments, caràcter que, a diferència del supòsit en que només hi hagi un criteri d'adjudicació, no té la legislació espanyola en matèria de contractació pública,
- i que una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments innovadors dels licitadors, susceptibles de ser positius per l'òrgan de contractació, tal i com s'indica per la Sindicatura en la pàgina 59 del seu informe.

Interpretació conciliadora que a més ve reconeguda pel propi legislador al preveure en el segon paràgraf de l'article 134.2 de la LCSP i en l'actual 150.2 del TRLCSP, la possibilitat que en els procediments oberts i restringits, s'atribueixi als criteris avaluable de forma automàtica una ponderació

inferior al corresponent quina quantificació depengui d'un judici de valor. Per tant, la previsió de donar preponderància als criteris que es puguin valorar per xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de fórmula, sobre els que depenguin d'un judici de valor, no és de caràcter imperatiu.

Aquesta preponderància s'ha de determinar en cada contracte en funció de la seva naturalesa i característiques, i ateses les prestacions dels contractes gestionats per Infraestructures.cat, amb una forta component tècnica, es considera que el pes dels criteris subjectes a judici de valor ha de ser superior al dels criteris quantificables de forma automàtica.

- c) *Tal com la Sindicatura ja ha assenyalat en informes anteriors, en set expedients revisats el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe de valoració emès per la Comissió Tècnica o per la Unitat d'Avaluació Tècnica, sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdivideixen en subcriteris que no estan previstos en els plecs, i a cada un dels quals s'aplica una ponderació.*

Infraestructures.cat:

Indicar que, en ares a una major transparència, que pot ser constatada per aquesta Sindicatura, des de les següents dates i per les següents tipologies de contractes, el Consell d'Administració va aprovar la incorporació d'annexos de barems als Plecs que concreten subcriteris i el rang de puntuació a atorgar a cada subcriteri:

- o Pels contractes d'obres d'edificació i pels contractes de manteniment d'edificis, en data 25-7-2013.
 - o Pels contractes de serveis d'assistència a les obres, en data 26-9-2013.
 - o Pels contractes d'obra civil, en data 24-10-2013.
 - o Pels contractes de serveis de redacció de projectes i estudis d'obra civil, en data 28-11-2013.
 - o Pels contractes de serveis de redacció de projecte i pels contractes de serveis de redacció de projecte i posterior direcció d'obra d'edificació, en data 23-12-2013.
- d) *També s'ha observat en dos dels expedients revisats i en informes anteriors, que l'informe d'avaluació tècnica no explica la valoració donada als criteris i subcriteris.*

Infraestructures.cat:

En relació a l'informe de l'avaluació tècnica que explica la valoració atorgada a cadascun dels criteris i subcriteris previstos en el plec de bases de la licitació, Infraestructures.cat ha anat ampliant l'àmbit dels expedients pels quals ja s'elaborava aquest informe des de l'any 2008:

- Fins el 09/01/2012, per totes les licitacions d'obres subjectes a regulació harmonitzada i per a totes les licitacions de serveis amb import superior a 500.000 Euros (IVA no inclòs) tramitades per procediment obert i per procediment negociat amb diversos criteris d'adjudicació.
- Entre el 09/01/2012 i el 02/03/2012, per a totes les licitacions subjectes a regulació harmonitzada.
- A partir del 02/03/2012, per a totes les licitacions subjectes i no subjectes a regulació harmonitzada, tramitades per procediment obert i per procediment negociats amb diversos criteris d'adjudicació.

e) *En tres expedients es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, i en tres expedients es valoren els recursos materials també presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència. Els elements personals i materials són requisits que formen part de la fase de valoració de la solvència de l'empresa, i només poden ser considerats en la valoració de l'oferta el major nombre d'aquests elements que superin els mínims exigits en la primera fase.*

Infraestructures.cat:

Sobre l'observació referida als 6 expedients revisats, posar de manifest que en els expedients revisats sota els nombres 1 i 3, es va acreditar la solvència per mitjà de la classificació del contractista de conformitat amb allò previst als articles 54 i 72 de la LCSP i 65 i 83 del TRLCSP, motiu pel qual no era procedent exigir un altre mínim de solvència, en determinar la classificació atorgada als nivells de solvència requerits per a participar en la licitació.

Com aquesta Sindicatura pot comprovar, l'exigència d'una solvència mínima en els casos de contractes de serveis en que la classificació no sigui exigible, es preveu en els plecs dels contractes licitats a partir del mes de juny de 2013.

Per últim assenyalar que Infraestructures.cat va modificar els plecs de bases tipus relatius a assistències de redacció de projectes (28-11-13 i 23-12-13) i assistències a obres (26-09-13) per eliminar els recursos materials com a criteri de valoració, com es pot constatar dels plecs publicats al perfil del contractant.

f) *En els expedients analitzats la previsió en els plecs de la possibilitat de presentar serveis complementaris o addicionals o millores tecnològiques no està degudament explicitada; manca definir sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la seva presentació.*

Infraestructures.cat:

Pel que fa a les millores tecnològiques en contractes d'obres, posar de manifest que l'Òrgan de Contractació ha considerat convenient preveure

que en aquest apartat els licitadors puguin oferir aquelles que considerin adequades, atenent a les característiques del contracte i l'oferta tècnica presentada per aquests. Dites millores són valorades a criteri de la Mesa de Contractació en funció de la seva utilitat en relació amb l'objecte del contracte i que suposin una millora de la qualitat i valor tècnic de l'obra. Atès el contingut d'aquest apartat es considera impossible definir-ho a priori ja que són elements tecnològics a determinar pels licitadors en funció del seu criteri i del sistema d'execució del contracte ofertat i són addicionals als considerats com a requeriments per l'execució de l'obra, sent aquests objecte de valoració en els altres criteris d'adjudicació.

Pel que fa als serveis addicionals o complementaris previstos en els contractes de serveis, posar de manifest que el Consell d'Administració d'Infraestructures.cat va aprovar la modificació dels plecs de bases tipus per incloure clarament els elements sobre els quals es podien proposar millores i deixar clar que únicament les millores relatives a aquests elements seran valorades. La modificació dels plecs de bases es va realitzar en les següents dates:

- o Pels contractes de manteniment d'edificis, en data 25-7-2013.
- o Per contractes de serveis d'assistència a les obres, en data 26-9-2013.
- o Pels contractes de serveis de redacció de projectes i estudis d'obra civil, en data 28-11-2013.
- o Pels contractes de serveis de redacció de projecte i pels contractes de serveis de redacció de projecte i posterior direcció d'obra d'edificació, en data 23-12-2013.

g) Les instruccions internes de contractació preveuen, igual que la LCSP, que quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix. No obstant això, en els expedients revisats regulats per les instruccions esmentades quan només hi ha un criteri d'adjudicació no es dona aquesta informació explícitament en la documentació de la licitació.

Infraestructures.cat:

Si bé des del 24-1-2013, en les invitacions a presentar ofertes per l'adjudicació de dits contractes ja s'indica expressament que l'únic criteri d'adjudicació és el preu, amb anterioritat es deduïa igualment de les invitacions, doncs en les mateixes únicament es demanava als licitadors una oferta de preu.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

9. *Respecte a la valoració de les ofertes anormals o desproporcionades, l'informe dels serveis tècnics sobre les justificacions presentades pel licitador en el procés contradictori d'audiència ha d'estar suficientment motivat, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contrac-*

tuals, com ara la 32/2012, la 121/2012, la 662/2014 o la 23/2015, i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i de l'article 135.4 de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.3).

Infraestructures.cat:

Eventualment la motivació dels informes sobre les justificacions d'ofertes considerades anormals o desproporcionades podria ser insuficient però en cap cas va suposar conflictivitat doncs qualsevol explicació demanada al respecte va ser degudament atesa i entesa; addicionalment, des del mes de febrer de 2014, la gerència responsable de cada contracte emet un informe en el que s'analitzen els arguments per acceptar o no les justificacions presentades pels licitadors.

En relació a la recomanació tercera sobre la necessitat de revisar el sistema de valoració de les ofertes desproporcionades o anormals, ressaltar que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya, recull com a exemplificativa en les seves guies per la redacció dels plecs de clàusules administratives particulars del contracte d'obres (procediment obert i negociat sense publicitat), actualitzades ambdues al novembre de 2015, la fórmula emprada per Infraestructures.cat per detectar si les ofertes poden ser presumptament desproporcionades o anormals.

• **SINDICATURA DE COMPTES:**

10. *S'ha observat que GISA defineix les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres, i l'arbitratge en el contracte tipus que forma part de la documentació de la licitació i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. Es recomana que, si es vol mantenir aquesta distinció, per complir l'article 26.2 de la LCSP, en el plec de clàusules administratives particulars s'esmenti que els drets i obligacions de les parts són les que s'especifiquen en el contracte tipus que servirà de base per a la seva formalització i que forma part de la documentació de la licitació (vegeu l'apartat 2.3.5.4).*

Infraestructures.cat:

Les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge només estan regulades en el contracte tipus, en ser el document en el que es regula l'execució del contracte.

Assenyalar també que el contracte tipus, en el que consten dites clàusules, forma part de la documentació contractual d'acord amb allò previst a la base 2 del plec, pel que la referència expressa al contracte que la Sindicatura recomana incloure als plecs, ja hi és en dita base.

- **SINDICATURA DE COMPTES**

11. *En el procediment d'adjudicació negociat sense publicitat de contractes per import inferior a 50.000€, en el qual no s'elabora plec de clàusules tal com preveu l'article 121.2 de la LCSP, les condicions bàsiques de la licitació haurien de quedar suficientment definides en la invitació (vegeu l'apartat 2.3.5.5).*

Infraestructures.cat:

Contràriament al posat de manifest per aquesta Sindicatura, les condicions bàsiques de la licitació estaven previstes a les invitacions, en les que es definia l'objecte del contracte, el pressupost de licitació, la durada del contracte, i es feia referència a l'aplicació de les Instruccions Internes (document que regula la tramitació del procediment negociat).

Així mateix, adjunt a la invitació sempre constava un annex citat a l'oferta, en el qual s'inclouïa la relació de la documentació tècnica aplicable (que es podia consultar a la web d'Infraestructures.cat), i la regulació de tots els aspectes bàsics de la posterior execució del contracte (designació de responsable del contracte, forma de pagament, règim de penalitzacions, condicions de cessió, etc.).

Mencionar també que, tot i que el criteri d'adjudicació no constés explícitament en la documentació de la invitació, es podia deduir de la pròpia invitació, però, per major transparència, a partir del 24-01-13 es fa constar explícitament aquest aspecte en la carta d'invitació, així com a partir del 15-02-13 es recull també el termini de validesa mínim que haurà de tenir l'oferta presentada pel licitador.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

12. *En els plecs dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat sense publicitat revisats no hi consta la forma de la negociació. Així mateix, en els expedients no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que només es fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades (vegeu l'apartat 2.3.5.6).*

Infraestructures.cat:

Els plecs dels contractes revisats per aquesta Sindicatura sí preveuen la fase de negociació quan l'Òrgan de contractació no disposi de suficients elements de judici per identificar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

Des del mes de novembre de 2014, i coincidint amb la recomanació que comentem, i com la Sindicatura coneix, les IIC d'Infraestructures.cat incorporen la negociació en tots els procediments negociats en que es convidi a més d'un licitador.

Concretament les instruccions publicades actualment al perfil d'Infraestructures.cat preveuen al respecte el següent:

“La Mesa de Contractació seleccionarà les 3 empreses que hagin assolit una major puntuació (arrodonides les puntuacions a dos decimals), per iniciar la fase de negociació. Cas que el nombre de propostes admeses a la licitació sigui inferior a 3, accediran tots els licitadors a la fase de negociació.

Els acords de la Mesa de Contractació sobre les ofertes excloses, les admeses i no seleccionades i les seleccionades, seran notificats als licitadors, mitjançant correu electrònic.

Infraestructures.cat convidarà, per correu electrònic i de manera simultània, a les empreses seleccionades per tal que presentin, per escrit, una darrera oferta respecte els criteris subjectes a negociació definits en el Plec de Bases, atorgant a l'efecte el termini màxim de presentació que es concretarà en el Plec de Bases de la licitació.

En la tramesa de la invitació per iniciar la negociació, es donarà a conèixer a cada licitador, la puntuació que ha obtingut en relació als criteris objectes de negociació, i la posició que ocupa respecte d'aquests criteris en relació amb la resta d'empreses seleccionades. En cap cas es donarà a conèixer la identitat de les altres empreses seleccionades, ni les puntuacions obtingudes per elles. Durant la negociació, Infraestructures.cat vetllarà perquè tots els licitadors rebin igual tracte. En particular, no es facilitarà, de forma discriminatòria, informació que pugui donar avantatges a determinats licitadors respecte altres.

Les propostes definitives es formularan d'acord amb el model previst per a tal efecte en el Plec de Bases i es presentaran en un sobre tancat i signat, on s'identificarà que es tracta de proposta definitiva. Quedaran excloses aquelles propostes presentades fora del termini indicat en la tramesa d'invitació.

Previsió que dóna compliment a la doctrina de la Junta Consultiva de contractació administrativa de Catalunya, recollida en els informes que es transcriuen en la part que aquí interessa, tant pel que fa a la realització de la negociació, com a la forma en que es realitza:

- Informe de 26-6-1995, en el que en la consideració jurídica 2.2 la Junta es pronuncia de la següent manera:

“L'òrgan de contractació (o Mesa de Contractació, com s'analitzarà després) en una primera anàlisi de les ofertes presentades podrà descartar motivadament d'una posterior negociació les ofertes que comparativament amb les altres presentades siguin més deficientes o

que l'acreditació de solvència econòmica, financera i tècnica no ofereixi confiança.

Amb totes les empreses licitadores o amb les seleccionades, l'Administració determinarà quins aspectes poden ser sotmesos a reconsideració o replantejament per part dels licitadors, dintre dels paràmetres prèviament determinats en els plecs. A aquest efecte, lliurarà per escrit nova sol·licitud d'oferta als licitadors, els quals plantejaran o no modificacions de les seves proposicions inicials, fins que en aquest procés l'Administració cregui que pot, amb suficients elements de judici i motivació, determinar quin és l'adjudicatari del contracte."

- Informe 1/2011, de 14 d'abril, en el que la Junta es pronuncia

.....

A més, cal també tenir present que en aquest tipus de procediment no existeix una licitació en sentit estricte com existeix en els procediments d'adjudicació ordinaris –és a dir, en l'obert i el restringit– i que, tal com ha vingut afirmant tradicionalment la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, el procediment negociat es caracteritza per l'absència d'una veritable licitació i la falta d'un tràmit preceptiu de presentació d'ofertes en sentit anàleg al de presentació de proposicions, així com pel seu caràcter necessàriament flexible i sense formalismes".

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

- 13. *GISA ha contractat obres complementàries al mateix adjudicatari de l'obra principal mitjançant un procediment negociat sense publicitat en el qual s'invita, només, aquest licitador, sense que en l'expedient quedin acreditades i justificades les circumstàncies i les característiques previstes en l'article 155.b de la LCSP que han fet necessari el projecte complementari i la seva adjudicació al contractista de l'obra principal (vegeu l'apartat 2.3.5.7).*

Infraestructures.cat:

Posar de manifest que les circumstàncies i característiques que van fer necessàries les obres complementàries consten reflectides en la tramitació de l'autorització de redacció del projecte i en la seva aprovació per l'Administració actuant que formen part de l'expedient.

Si eventualment les circumstàncies i característiques que van fer necessària la tramitació d'un procediment negociat per interacció no queden prou reflectides en l'expedient d'adjudicació, cal remarcar que la gerència que detecta la necessitat de tramitar una obra complementària per interacció sol·licita la celebració d'un Comitè de control de modificacions a les obres que és qui analitza i valida que es donen les condicions per a aquest tipus de tramitació.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

14. *En relació amb els contractes de serveis, durant l'exercici 2011 GISA no ha formalitzat cap document que sustenti l'acte formal de recepció. La Sindicatura considera que aquesta formalització és necessària (vegeu l'apartat 2.3.5.9).*

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura va reconèixer en el projecte d'informe dels exercicis 2008-2009, els aspectes referits no són exigibles a Infraestructures.cat en tractar-se de la fase d'execució del contracte, que es regeix pel dret privat.

No obstant l'anterior, i com sigui que en aquest projecte d'informe es recull com a observació la necessitat d'aquesta formalització, indicar que l'acte i formalització de recepció no està subjecte a una forma i contingut reglat per cap disposició normativa. Tanmateix, l'objecte de la recepció dels serveis és determinar la seva finalització i correcta execució, mentre que les possibles incidències que s'hagin pogut produir durant la vigència del contracte, si fos el cas, queden documentades mitjançant els corresponents informes tècnics que obren a l'expedient. En el cas dels contractes revisats, la recepció dels serveis queda determinada per la conformitat amb la darrera factura.

Es reproduïx la clàusula del contracte tipus en el que consta dita previsió:

XX.- RECEPCIÓ DEL CONTRACTE

La recepció del contracte s'entendrà efectuada amb l'autorització de l'abonament de la darrera factura, un cop finalitzada la vigència del contracte

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

15. *La contractació de determinats serveis i subministraments s'ha realitzat d'acord amb l'ordre interna "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", que es limita a fixar el termini de vigència, la formalització únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director de divisió i el director general, i que estableix que no serà necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors. El contingut d'aquesta ordre és contrari al que estableixen les instruccions internes de contractació de GISA, publicades en el perfil del contractant, respecte de la tipologia de contractes no menors que hi estan subjectes, i que coincideixen amb el que preveu la LCSP en el sentit que, atès el seu import, haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat (vegeu l'apartat 2.3.5.11).*

Infraestructures.cat:

- Respecte del contracte fiscalitzat sota el nombre 25, aquesta part es remet al que es manifestarà en l'apartat 16 en el que la Sindicatura tracta aquest contracte de forma individualitzada.

- Les comandes sota els nombres 26 i 27, corresponen a les regularitzacions de la segona i primera capes respectivament de les pòlisses d'assegurances de Responsabilitat Civil de la Companyia i, per tant, no es tracta d'expedients d'adjudicació independents que han de seguir la tramitació exigida per la normativa de contractació pública sinó de les regularitzacions de primes de contractes d'assegurances de l'exercici anterior, habituals en el món assegurador.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

16. *L'adjudicació del servei d'assessorament jurídic general s'hauria de fer d'acord amb les instruccions internes de contractació, i la seva facturació, detallada per hores, tal com estableix el contracte. Així mateix, GISA hauria d'haver comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa, per tal que aquest hagués pogut exercir les seves facultats de supervisió i control (vegeu l'apartat 2.3.5.11).*

Infraestructures.cat:

A l'apartat 16 de les OBSERVACIONS que realitza la Sindicatura (apartat 5.2. de l'informe) dins de les que fan referència a la fiscalització de la contractació es considera que cal diferenciar i tractar de manera separada la contractació del Secretari i Lletrat Assessor de la Junta i del Consell d'Administració i el servei d'assessorament jurídic general de GISA (avui, Infraestructures.cat).

A l'apartat 2.3.5.11. de l'informe reconeix que el càrrec de Secretari i Lletrat Assessor és de lliure designació pel necessari vincle de confiança i, per tant, no està subjecte a la Llei de Contractes del Sector Públic. De conformitat amb la diferenciació abans citada, considera que el servei d'assessorament jurídic general hauria de ser efectuat d'acord amb les IIC.

Aquesta darrera recomanació parteix de considerar que el Secretari i Lletrat Assessor del Consell d'Administració de GISA (i Secretari de la Junta General) realitza un assessorament jurídic general, cosa que no s'ajusta a la realitat. En efecte, la mateixa proposta d'honoraris pels serveis jurídics durant l'exercici 2011 ho expressa amb claredat definint com segueix aquests serveis:

"Serveis jurídics de Secretaria i Lletrat Assessor del Consell d'Administració i òrgan de contractació de la companyia, secretaria de la Mesa de Contractació i assessorament legal general derivat dels esmentats càrrecs."

De manera expressa, doncs, es fa referència als serveis jurídics derivats dels càrrecs que són de lliure designació i, per tant, no inclouen altres serveis que es puguin considerar assessorament general de l'empresa. La Mesa de Contractació és l'òrgan d'assistència del que el Consell, com a òrgan de contractació, decideix dotar-se i els seus membres requereixen també el corresponent vincle de confiança.

A més de l'esmentada definició dels serveis de què parlem, en la citada proposta es fa una descripció d'aquests serveis que inclouen:

- Totes les matèries jurídiques derivades de l'activitat de contractació atès que el Consell és l'òrgan de contractació de la companyia, essent aquesta la principal funció del Consell, doncs GISA és un mitjà propi i servei tècnic de la Generalitat que tramita els encàrrecs de contractació que li fa l'Administració de la qui depèn.
- L'assessorament en dret societari i dret de l'empresa pública atès que GISA és una societat anònima subjecta a la Llei de Societats de Capital i demás normativa mercantil, al temps que està participada al 100% per la Generalitat de Catalunya, essent el Consell el màxim responsable de la gestió de la societat en el marc normatiu de les societats anònimes públiques.
- L'assessorament dels aspectes jurídics de les relacions institucionals atès (i) que l'accionista únic és la Generalitat de Catalunya, representada per el/la Director/a general del patrimoni, que requereix assessorament de les decisions que corresponen a la Junta General (ii) que la naturalesa de mitjà propi i servei tècnic de GISA comporta l'assessorament de la relació de l'òrgan de contractació amb tots els Departaments de la Generalitat i altres organismes públics que puguin realitzar encàrrecs i (iii) ateses totes les implicacions jurídiques que se'n deriven de les funcions del Consell d'Administració d'una empresa pública en la seva condició de poder adjudicador.

Finalment, és demostratiu que els serveis a que ens estem referint no constitueixen, malgrat la seva importància, un assessorament general de la societat, el fet que GISA contracta separatament, de conformitat amb la normativa del sector públic que li és aplicable, els serveis jurídics laborals, fiscals, penals, mercantils i civils que requereix en cada moment.

Pel que fa a la comunicació al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya, assenyalar que aquesta es va dur a terme mitjançant escrit de data 10-4-2014, adreçat al Director General de l'Assessoria Jurídica del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, el qual s'adjunta per còpia com a **Document núm. 3**.

• **SINDICATURA DE COMPTES:**

17. *Els convenis fiscalitzats que, atès el seu objecte i l'ens amb què s'acorda, han de considerar-se contractes del sector públic, haurien de tramitar-se d'acord amb la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.11).*

Infraestructures.cat:

Infraestructures.cat considera que els convenis a que es fa referència es trobaven exclosos de la LCSP de conformitat amb l'apartat d) del seu article 4 doncs el seu objecte no es troba comprès en els contractes regulats per l'esmentada Llei. En aquest sentit:

- Els convenis numerats com 32 i 33 en la relació de la mostra seleccionada són per “assistència i assessorament sindical” que, com el mateix concepte indica, no pot ser objecte de licitació pública perquè ha de prestar-se pel sindicat al que pertanyen els treballadors. En concret, l'objecte dels mateixos és reduir la sinistralitat a les obres i Infraestructures.cat considera aquests convenis una eficaç eina per a garantir la protecció de riscos laborals a les obres.
- L'objecte del conveni numerat com 28 és la implantació a Colòmbia de la metodologia aplicada per Infraestructures.cat per al seguiment de les obres, i deriva d'un Conveni de col·laboració entre el Govern de la Generalitat i el Govern colombià. Aquesta implantació només pot ser portada a terme pel qui té els drets exclusius sobre el sistema, que és l'ITEC. El conveni sota el nombre 29 és el desenvolupament i perfeccionament de dit sistema elaborat per l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya i que s'aplica per Infraestructures.cat a tots els projectes des de l'any 1997. El citat desenvolupament i perfeccionament només pot ser portat a terme pel qui té els drets exclusius sobre el sistema que és l'ITEC, i Infraestructures.cat no ha considerat operatiu ni rendible un canvi de sistema. També aquest conveni es prorroga d'anteriors i sense observacions per part de la Sindicatura.
- El conveni numerat com 31 es refereix als visats col·legials d'obres d'edificació i la seva finalitat era regular el pagament per Infraestructures.cat dels drets d'intervenció dels projectes, obligatoris o voluntaris per a l'Administració promotora per compte de la qual actua la societat, i establir la utilització gratuïta per Infraestructures.cat de l'eina creada pel COAC per a supervisar el control de qualitat dels projectes d'edificació objecte de visat, com a part integrant de la seva sistemàtica de qualitat del Sistema Integrat de Gestió (SIG). Aquesta finalitat només es pot assolir amb un conveni amb el COAC que és l'entitat que expedeix els visats i propietària de l'eina esmentada.
- El conveni numerat com 34 té una finalitat exclusivament promocional molt concreta dintre del sector de l'arquitectura i consisteix en aportacions a l'entitat que promou l'acte. No es podia, doncs, contractar o convenir amb altres entitats atesos els objectius perseguits.

- **SINDICATURA DE COMPTES**

18. *Pel que fa als contractes menors, en alguns casos en què s'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dates, s'haurien d'haver licitat mitjançant procediments oberts o negociats (vegeu l'apartat 2.3.5.12).*

Infraestructures.cat:

Segons es desprèn del projecte d'Informe, aquesta Sindicatura considera que dels contractes que tot seguit es relacionen pel nombre d'ordre assignat per la

mateixa, se'n podrien desprendre possibles fraccionaments i per tant s'haurien d'haver adjudicat per procediments oberts o negociats.

Amb caràcter previ a l'anàlisi dels contractes, recordar que d'acord amb la doctrina de les Juntes consultives, destacant l'informe 1/2010 de la Junta Consultiva de Contractació administrativa del Govern de Canàries, no existeix fraccionament fraudulent quan:

"Para establecer tal criterio, esta Junta Consultiva considera conveniente tener presente el concepto doctrinal de contrato como institución jurídica, así como sus elementos esenciales: sujeto, objeto y causa. Partiendo de esta construcción doctrinal podemos obtener, como primera conclusión, que existirá un único contrato cuando haya coincidencia en los tres citados elementos, es decir cuando la prestación a realizar para atender una necesidad haya de contratarse con un mismo sujeto, para realizar un mismo objeto, y motivado por una misma causa. Por el contrario, deberán formalizarse contratos distintos desde el momento en que la adecuada ejecución de la prestación a realizar motive que uno de esos tres elementos varíe, aunque haya coincidencia en los otros dos".

Com a continuació es passa a analitzar, en els contractes indicats no existeix fraccionament fraudulent en tant en quant els contractes en qüestió tenen objectes i causes diferents:

- 1) En aquest sentit, no es produeix fraccionament en els contractes 37 i 39 en tant en quant l'objecte i la causa dels mateixos és diferent doncs:
 - a. El Contracte 39, amb codi CT1062999, atorga el dret d'ús de les llicències de software sobre les que estava suportat el portatils. És a dir, només es tracta de programari.
 - b. El contracte 37, amb codi CT1062973, és el servei d'analistes i programadors per desenvolupar noves funcionalitats o corregir errades de l'aplicació, en cas que es produïssin, per part de personal tècnic. És a dir, es tracta d'un servei de desenvolupament.
- 2) Respecte del contracte 41 al qual aquesta Sindicatura entén que s'han d'afegir tres contractes menors per import global de 26.700€ i un contracte tramitat per procediment negociat sense publicitat de 49.000€, que no formen part de la mostra, posar de manifest, per una banda, que Infraestructures.cat desconeix de quins contractes es tracta, en tant en quant no estan identificats al projecte d'informe, i per l'altra que, com aquesta Sindicatura indica, no es troben en la mostra fiscalitzada. Sens perjudici de l'anterior Infraestructures.cat ha procedit a revisar tots els contractes adjudicats a l'empresa adjudicatària del contracte amb el nombre 41, podent concloure que no es produeix fraccionament en tant en quant la resta de contractes adjudicats a dita firma, tenen necessitats i objectes diferents, atès que cap d'ells té relació amb l'objecte del contracte revisat sota el nombre 41.

En concret i per més detall:

- un dels contractes té per objecte la formació en matèria de LOPD i de LSSI.
- Dos altres tenen per objecte l'assistència lletrada en dos procediments judicials laborals, amb objectes diferents.
- El darrer té per objecte l'assessorament laboral i en matèria de seguretat i salut a Infraestructures.cat com a gestor d'obres.

Per tant, cap d'ells té relació amb l'assessorament en matèria de preus de transferència en relació amb la revisió, anàlisi i documentació de la política de fixació de preus de transferència, que és l'objecte del revisat per aquesta Sindicatura.

3) Tampoc existeix fraccionament en els contractes 19, 25, 36, 44, 46, 47 i 49, doncs, si bé tots ells s'han adjudicat a la mateixa empresa, les necessitats que es cobreixen amb els mateixos i per tant el seu objecte *són diferents i independents, ja que:*

- a. El 19 és per cobrir la necessitat d'assessorament fiscal puntual en relació a inversions en Infraestructures.cat.
- b. El 25 té com objecte els serveis jurídics de Secretaria del Consell d'Administració, secretaria i assessorament general durant l'any 2011. Ens remetem a l'al·legació de l'apartat 16.
- c. El contracte 36 es correspon als procediments judicials tramitats per la Jurisdicció contenciosa administrativa en els que Infraestructures.cat va ser part i que queden emmarcats dins de l'àmbit del contracte 25.
- d. El contractes 44 i 46 es corresponen a dos assumptes penals, amb causes i objectes totalment diferents.
- e. Els contractes 47 i 49 es corresponen a assessorament jurídic laboral en relació a dos temes completament diferents.

Atès tot l'anterior,

SOL·LICITO: Que es tingui per compareguda a Infraestructures.cat en el tràmit d'al·legacions, per efectuades les al·legacions que es contenen en el present escrit, i en els seus mèrits, siguin tingudes en compte en la redacció de l'informe definitiu o s'acordi la seva inclusió i constància en l'informe 2/2013-A.

Pilar Matesanz i Sánchez
Directora de Contractació i Finances

Barcelona, a 30 de novembre de 2015

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Av. Litoral, 12-14
08005 BARCELONA

7.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de les al·legacions referides a les observacions 8.b, 17 i 18 s'ha modificat el text del projecte d'informe, segons s'indica en les notes al peu de les pàgines corresponents.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

